

EMILI KOOL

Õppekava

Tallinn 2026

Sisukord

Sissejuhatus	4
Kooli missioon, visioon ja väärtused	6
Emili kooli eripära.....	8
Kooli juhtimis-, õppe- ja kasvatuseesmärgid	13
Peamised õppevormid	16
Iseseisev õpe.....	17
Distantõpe	18
Peamised õppeviisid.....	20
Üldõpetus	20
Projektõpe.....	21
Gümnaasiumi sihiseade ja üldkorralduse alused.....	27
3. kooliastme loovtöö	29
Õpilasuurimus ja praktiline töö gümnaasiumis	30
Üldpädevused ning läbivad teemad Emili kooli õppetöös	31
Karjääriõppe korraldamine.....	43
Mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused	44
Emili Kooli ainevaldkondade kirjeldused ja valdkonnapädevused.....	45
Keel ja kirjandus.....	45
Kehaline kasvatus (liikumisõpetus)	47

Kunstiained.....	49
Loodusained	51
Matemaatika	54
Sotsiaalained.....	56
Tehnoloogia.....	59
Võõrkeeled	61
Tulevikuinimene.....	64
Võõrkeelte õpe Emili koolis.....	66
Hindamine ja arengu toetamine.....	67
Hindamise ja tagasisidestamise eesmärgid ja funktsioonid	67
Hindamise instrumendid Emilis	70
Kokkuvõtvad hinnangud ja hinded	72
Emili kooli lõpetamine	75
Kooli struktuur ja juhtimine	76
Kooli töö- ja õppekorraldus.....	77
Õpilaste, sh hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord	78
Koostöö lastevanemate ja kogukonnaga	92
Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	94
Ainete maht ja tunnijaotusplaan	95
Emili Kooli tunnijaotusplaan	96
Lisa 1	100
Võõrkeele oskuste taotletav tase kooliastmete kaupa	100

Sissejuhatus

Emili Kool on üldhariduslik erakool, mis oma õppekorralduses lähtub põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast ning rakendab nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtteid: konstruktivistlik arusaam õppimisest, ennastjuhtiv õppimine ja koostöine õppimine. Nüüdisaegse õpikäsituse eesmärk on toetada tugevaid ainealaseid teadmisi koos elulise, praktilise ja rakendusliku seostamisoskusega läbi projektõppe, lisaks toetada õpi-, koostöö ja enesejuhtimisoskuse kujunemist ning subjektiivset heaolu.

Mis on meie siht?

Emili kooli vilistlane on muutuvast maailmas hästi toime tulev ja vastutustundlik inimene.

Miks?

Tahame olla eeskujuks Eesti ja maailma haridusmaastikul sellega, et meie tegevuse keskmes on iga õpilase eripära ja vajadused, meie väärtused, head suhted ja koostöö.

Kuidas me seda teeme?

- ✓ Korraldame oma tööd õppijakeskselt, teeme koostööd, toetame baasteadmisi ja arvestame muutuva maailmaga.
- ✓ Töötame selle nimel, et Emili kooli lõpetaja saab omandada järgmise haridustaseme ja töötada seal, kus soovib.
- ✓ Loome õpilasele turvalise koolikeskkonna, kus ta tahab õppida.
- ✓ Loome kogukonna peredega, kes soovivad oma lapse haridustee kujundamisel aktiivselt osaleda.
- ✓ Loome töötajatele innustava arengukeskkonna, kus soositakse koostööd ja usaldatakse töötaja pädevust.
- ✓ Pingutame selle nimel, et Emili koolil on ressursse, et oma eesmärgid ellu viia, ja neid kasutatakse eesmärgipäraselt.

Sihid on sõnastatud õpilaste, õpetajate ja lastevanemate juunis 2020 antud sisendi põhjal.

Emili Kooli õppemethodika alustalaks on dünaamilisus ja pidev muutumine. Kool rakendab mitmekesiseid ja innovatiivseid õppemeetodeid ning koolikorralduslikke põhimõtteid, mille kaudu toetatakse õpimotivatsiooni, huvi ja tugevaid baastadmisi ning -oskusi. Õppeprotsess on struktureeritud projektõppe kaudu.

Emili Kooli õppekava on dokument, mille alusel on korraldatud kooli õppe- ja kasvatustegevus. Õppekava koostamisel on lähtutud põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast, põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, erakooliseadusest, nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetest, parimast võimalikust teaduslikust teadmistest ja Emili kollektiivi kokkulepetest ning kooli visioonist.

Õppekavas kirjeldatakse kooli eripära, õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ja korralduse põhimõtteid. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest. Üldosas esitatakse kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid, õppekorraldus, õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, õpilaste arengu, õppimise toetamise ning hindamise korraldus, hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord, õpilaste ning lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus ning õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted. Lisaks esitatakse õppeainete ainekavad, mis sisaldavad õppeainete õpitulemuste ja õppesisu kirjeldusi klasside ja trimestrite või kursuste kaupa.

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Emili Kooli õppekava arendus on pidev protsess, milles osalevad kõik kooli õpetajad ja kooli juhtkond. Kooli õppekava muutmise ja täiendamise eest vastutab ja tööd koordineerib kooli direktor. Võimalusel kaasatakse õppekava arendusprotsessi kooli kogukonda. Õppekava muudatusettepanekud vaadatakse üle kooli nõukogus, kooskõlastatakse kooli pidajaga ning muudatused kinnitab kooli direktor.

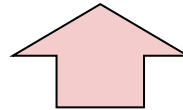
Õppekava rakendamine

Emili kooli õppekava üldosa hakkab kehtima siis, kui selle on kinnitanud Emili kooli pidaja SA Emili kool.

Emili kooli õppekava üldosa juurde kuuluvad ainekavad hakkavad kehtima 2026/2027. õppeaastal 1.-12. klassis.

Kooli missioon, visioon ja väärtused

Missioon ehk kooli loomise põhjus?	Emili on kool, kuhu iga laps tahab tulla.
Visioon ehk mille poole püüdleme?	Emili kooli vilistlane on muutuvmas maailmas hästi toime tulev ja vastutustundlik inimene.

Väärtused ehk millest Emilis töötades lähtume?	Loome koos tulevikukindlat haridust!	Igaüks on oluline!	Teeme asju südamega!	Otsustame, tegutseme, vastutame!	Koostöös saavutame edu!
	Arendame endas oskusi, mis on vajalikud 21. sajandi muutuvmas maailmas. Usume, et avatud meel on tuleviku võti. Oleme avatud uuele ja anname oma panuse Eesti haridusinnovatsiooni.	Hoiame ja toetame üksteist ning oleme päriselt kohal. Seisame oma vajaduste eest ja väljendame neid teiste suhtes austavalt. Peame meeles, et ühe inimese heaolu ei tohi tulla teiste heaolu arvelt.	Teeme asju mõtestatult ja pühendumusega. Loome ja hoiame positiivset ning turvalist õpi- ja töökeskkonda. Kasvatame õpihuvi ja arusaama, et õpime enda jaoks.	Vastutame oma töö ning seatud eesmärkide eest. Kui mingid asjad ebaõnnestuvad, siis vaatame, mida saame nendest tulevikuks õppida. Julge pealehakkamine on parim viis asjad tehtud saada. Proaktiivne ja konstruktiivne kommunikatsioon	Oleme koostöised ning keskendume probleemide korral lahenduse leidmisele. Hoiame meeles, et koostöö sünnib läbi usalduse, avatuse ja mõistmise. Pakume julgelt ideid ja oleme avatud teiste ideedele.

				aitab saavutada parimaid tulemusi.	
--	--	--	--	---------------------------------------	--

Emili kooli eripära

Emili Kooli eripäraks on paindlik ja õppijakeskne, koostöine, baasteadmisi toetav ja muutuva maailmaga arvestav töökorraldus.

PAINDLIKKUSE JA ÕPPIJAKESKSUSE PÕHIMÕTE	
Valdkond	Kuidas seda teeme?
Õppija individuaalne tase ja eripära	<ul style="list-style-type: none"> • Suhted õpetaja ja õpilaste vahel on iga õpetaja fookuses. • Iga õpilasega toimub aastas vähemalt kolm arenguveestlust, mille käigus seatakse individuaalsed arengueesmärgid. • Kasutatakse õppijakeskseid aktiivõppemeetodeid. • Õpetaja kohandab õpiruumi, -aega, -metoodikat, -materjale õpilaste eripäradest ja vajadustest lähtuvalt. • Õpetajad kasutavad VEPA ja KiVa metoodika elemente. • Esimeses ja teises klassis on vastavalt vajadusele kahe või kolme paralleelklassi kohta vähemalt üks või kaks abiõpetajat. • Emili hindamisprotsessil on kolm aktiivset osapoolt: õpilane, õpetaja ja lapsevanem. • Õpilaste arengut ja õpetajaid toetavad eripedagoog, sotsiaalpedagoog ja teised tugispetsialistid. • Loodud on õpiabisüsteem (süsteemiline arengu jälgimine, konsultatsioonid, IÕK, õpiabitunnid). • Õppija arengut jälgitakse ja tagasisidestatakse edasise õppetöö paremaks planeerimiseks.
Koolikorraldus	<ul style="list-style-type: none"> • Emili päevaplaan on paindlik, õppetsükli tees tehakse pause vastavalt õppijate vajadusele ja õppetöö eripärale. • Iga päev on vähemalt üks pikk liikumisvahetund. • Õppetöö toimub kooliruumides, õues, õppekäikudel ja mujal. • Klassiruumi paigutus võimaldab nii rühmas töötamist ja liikumist kui ka individuaalset tööd. Emili klasside laud ja toolid on kergesti liigutatavad ja õpieesmärgile ja -vormile kohandatavad.
Õppija autonoomia	<ul style="list-style-type: none"> • Õpetajad planeerivad õppetöösse õpilaste vajadustele parajal määral autonoomiat.

	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilasele pakutakse õppetöö käigus jõu- ja asjakohaseid valikuid, kuidas, kellega, millises järjekorras või millise eesmärgini jõuda. • Õpilane seab endale koostöös õpetajaga individuaalsed arengueesmärgid. • Ennastjuhtiva õppija kujunemist toetatakse mh VEPA programmi elementide ja individuaalsete eesmärkide, ühiste õpistrateegiate kasutamise abil. • Õpilane on hindamisprotsessis aktiivne osapool, reflekteerides õppeprotsessis ning arenguvestlustel oma õppimise üle.
--	--

KOOSTÖÖ PÕHIMÕTE	
Valdkond	Kuidas seda teeme?
Õppemeetodid	<ul style="list-style-type: none"> • Emili õppetöö on struktureeritud projektõppe kaudu. Iga õppeaasta on jaotatud vähemalt kolmeks suureks projektiks ja teemaks. • Projekti kaudu on lõimitud olulisemad ainealased õpitulemused ning sõnastatud projekti üldeesmärk ja tulemus. Seejuures on igas kooliastmes nii rühma- kui ka individuaalseid projekte. • Õpilased on jõukohaselt projektide eesmärgistamise ja planeerimise protsessi kaasatud.
Õpikeskkond	<ul style="list-style-type: none"> • Emili õpetajate ülesanne on luua turvaline ning positiivne õpikeskkond, kus eksimine on normaalne osa õppimisest. • Iga klass sõnastab hea õpikeskkonna visiooni ja kokkulepped. • Emili õpikeskkond võimaldab mugavalt töötada nii väikestes kui ka suurtes rühmades - klassiruumi paigutus on rühmas töötamiseks mugav ja paindlik. • Koolimööbel on kergesti liigutatav. • Õppijate iseseisvust toetavad seinamaterjalid, millelt õpilane saab ise abi leida.

Õppekorraldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õppetöö algab augusti viimasel nädalal eelnädalaga, kus lepatakse kokku ühised eesmärgid, reeglid ja planeeritakse edasisi tegevusi. • Projektides teevad kõik Emili õpilased suunatult ja juhitult ühise eesmärgini jõudmiseks koostööd. • Iga 1.-4. klassi Emili õpilase koolipäev algab õpilaste juhitud hommikuringiga, mille käigus sõnastatakse ühiselt päeva eesmärgid ja päevaplaan. • Nädal lõppeb 1.-4. klassis ühise lõpuringiga, mille käigus reflekteeritakse nädala üle. • 5.-9. klassis on päevakavas klassijuhatud tunnid, mille käigus toimub muuhulgas refleksioon tegevuse üle. Gümnaasiumis on mentortunnid projektitundide osa. Iga perioodi lõpus toimub mentoriga eneseanalüüsiring/arenguvestlus rühmas või individuaalselt, kui vaadatakse üle perioodi arengud ja püstitatakse edasisi eesmärgid.
Töökorraldus	<ul style="list-style-type: none"> • Emili õpetajad saavad iga nädal kokku nädalakoosolekul, mis toimub üld- või ainetiimi koosolekuna. • Lisaks sellele planeerivad ühe lennu õpetajad üheskoos õppenädalat. • Vaheaegadel toimuvad ühised planeerimis- ja visiooniseminarid ning koolitused. • Kooli juhtkond, ainetiimi juhid, tugispetsialistid ja mentorid, kolleegid teevad tunnikülastusi.
Kogukond	<ul style="list-style-type: none"> • Lastevanemate koostööd kooli töötajatega toetab Vanematekogu. • Vähemalt 5 korda õppeaastas toimuvad virtuaalselt lastevanemate infominutid "Emili minutid", toimuvad Emili lastevanemate kooli seminarid, kord aastas toimub Emili hariduskonverents. Aastas toimub mitu kogukonnaüritust, kuhu on kaasatud kõik koolipere liikmed. • Kõik Emili õppetunnid on vanematele küllastamiseks avatud. • Vanemaid kaasatakse ka abi-, asendus- ja külalisõpetajatena.

BAASTEADMISTE JA -OSKUSTE PÕHIMÕTE

Valdkond	Kuidas seda teeme?
----------	--------------------

Õppemeetodid	<ul style="list-style-type: none"> • Emili üldpädevuste arengut toetava projektõppe käigus on fookuses riiklikus õppekavas sõnastatud ainealased eesmärgid. • Projektid planeeritakse nii, et iga projekt toetaks oluliste baasoskuste ja 21. sajandi oskuste arengut. Gümnaasiumi projektide väljatöötamisel on aluseks võetud mh OSKA tulevikutrendid • Õpiprotsessi oluliseks osaks on refleksioon ja uute eesmärkide seadmine.
Õpikeskkond	<ul style="list-style-type: none"> • Emili klassides ja koridorides on raamatud alati kättesaadavad. • Klassiruumides kasutatakse õpilase iseseisvust toetavaid seinamaterjale.
Õppekorraldus	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane saab vähemalt kolm korda aastas õpitulemustest lähtuvat tagasisidet. Tagasiside arutatakse läbi arenguveestlustel. • Kord nädalas toimuvad igas õppeaines konsultatsioonitunnid, mille käigus saab puudulikke baastadmisi järel õppida. • Loetakse jõukohaseid raamatuid jõukohase kiirusega. • Regulaarselt mõõdetakse õpilaste baastadmisi, et edasist õppetööd planeerida.

MUUTUVA MAAILMA PÕHIMÕTE	
Valdkond	Kuidas seda teeme?
Õppemeetodid ja -sisu	<ul style="list-style-type: none"> • Emili projektõppe planeerimisel on arvesse võetud nn 21. sajandi oskusi (koostöö, loovus, suhtlemine, kriitiline mõtlemine, enesejuhtimine), gümnaasiumi projektides lisaks OSKA tulevikutrendid: keskkonnasäästlikkus, tehnoloogia, üleilmastumine, rahvastikum muutused, väärtusmaailma teisenemine. • Iga projekt algab uurimisküsimusest. • Projekti planeerimise käigus õpitakse seadma eesmäärke, aega planeerima, meeskonnas töötama. • Projektide kaudu on õpitulemused lõimitud eluga väljaspool kooli. • Digioskuste õpe on lõimitud projektõppesse. • Iga projekti valmimise käigus toimub vähemalt üks õppekäik.

	<ul style="list-style-type: none"> • Inglise keele tunde pakutakse koolipäeva põimitud huviringina juba esimeses ja teises klassis, teeme seda kogukonna soovidest lähtuvalt.
Õpikeskkond	<ul style="list-style-type: none"> • Õppimine ei toimu üksnes koolis, vaid õppimiseks kasutatakse mitmekesiseid õpikeskkondi ka väljaspool kooli. • Emili õpikeskkond toetab õpilaste digioskuste arengut, kohanemisvõimet ja suhtlemisoskusi. • Tehnoloogia kasutamine õppetöös on alati eesmärgistatud kas digioskuse omandamise või muu õpitulemuse efektiivsema saavutamise kaudu. • Koolis on õppetöö läbiviimiseks tahvel- ja sülearvutid. • Infovahetus on korraldatud läbi e-keskkonna, õpetajate faili- ja dokumendihalduseks kasutatakse pilveteenuseid. • Vaimse ja füüsilise heaolu toetamiseks veedetakse iga päev vähemalt üks pikk vahetund õues.

Kooli juhtimis-, õppe- ja kasvatuseesmärgid

Emili Kooli lõpetanu on eneseteadlik, avatud, hooliv ja heade õpioskustega digipädev noor. Seejuures on tal tugevad akadeemilised baastadmised ja motivatsioon ennast arendada ja edasi õppida, ta on ettevõtlik. Emili Kooli õpilane kannab Emili alusväärtusi. Ta hoolib iseendast, teistest inimestest ja keskkonnast, ta on pühendunud enda arendamisele, koos õppimisele, teadlikule tegutsemisele ja parimale võimalikule tulemusele, ta vastutab enda sõnade ja tegude, õppimise ja ühise heaolu eest, ta on avatud ideedele ja arvamustele, muutustele, teistele inimestele ja erinevustele.

Töötame selle nimel, et

- ✓ Emili kooli vilistlane on muutavas maailmas hästi toime tulev ja vastutustundlik inimene.
  - V.1. Vilistlane kannab Emili kooli väärtuseid.
  - V.2. Vilistlasel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas ning toetavad Eesti elu edendamist ja üleilmset säästvat arengut.
  - V.3. Vilistlasel on tervislikud eluviisid.
- ✓ Emili kooli lõpetaja saab omandada järgmise haridustaseme ja töötada seal, kus soovib.
  - L.1. Õpilane lõpetab Emili kooli tulemustega, mis võimaldavad tal jätkata õpinguid soovitud koolis ja erialal.
  - L.2. Emili kooli lõpetajal on head õpi- ja enesejuhtimisoskused.
  - L.3. Lõpetajal on head digipädevused.
  - L.4. Lõpetajal on head suhtlemisoskused.
  - L.5. Lõpetajal on uskumused, väärtused ja hoiakud, mis aitavad tal õppida terve elukaare jooksul.
- ✓ luua õpilasele turvaline koolikeskkond, kus ta tahab õppida.

- Ke.1. Koolikeskkond on vaimselt turvaline.
- Ke.2. Koolikeskkond on füüsiliselt turvaline, lapse- ja õppimiskeskne.
- Ke.3. Õpilane tunneb koolis kuuluvustunnet, autonoomiat ja meisterlikkust .
- ✓ luua kogukond peredest, kes soovivad oma lapse haridustee kujundamisel aktiivselt osaleda.
  - Ko.1. Emili kooli valivad oma lapsele vanemad, kes kannavad meile sarnaseid väärtuseid ja kelle ootustele me vastame.
  - Ko.2. Lastevanemad osalevad aktiivselt oma lapse õppimise toetamises.
  - Ko.3. Lastevanemad osalevad aktiivselt kooli arendustegevustes ja üritustel.
- ✓ luua töötajatele innustav arengukeskkond, kus soositakse vabadust ja koostööd.
  - T.1. Emili kool on turvaline ja rohkelt eneseteostusvõimalusi pakkuv töökoht.
  - T.2. Iga Emili kooli töötaja juhib oma arengut ja toetab kolleegide õppimist.
  - T.3. Kooli töötajad teevad koostööd otsuste tegemisel, õppetöö planeerimisel, läbiviimisel ja analüüsimisel, erivajadustega õpilaste toetamisel ja ühisürituste korraldamisel.
- ✓ Emili koolil on ressursse, et oma eesmärgid ellu viia, ja neid kasutatakse eesmärgipäraselt.
  - J.1. Kooli eelarve on tasakaalus.
  - J.2. Koolis on kõik ametikohad täidetud kvalifitseeritud, heade suhtlemisoskustega, õpihüvuliste ja lahendustele orienteeritud õpetajate jt töötajatega.
  - J.3. Emili koolil on hea ja tõetruu maine.

J.4. Valikuid tehes lähtume parimast võimalikust teaduslikust teadmisest.

- ✓ olla eeskujuks Eesti ja maailma haridusmaastikul sellega, et meie tegevuse keskmes on iga õpilase eripära ja vajadused, meie väärtused, head suhted ja koostöö.

E.1. Igapäevase õppetöö planeerimise, läbiviimise ja hindamise aluseks on iga õpilase ja/või õpilasrühmade eripära ja vajadused.

E.2. Iga Emili töötaja ja õpilane kannab Emili väärtuseid.

E.3. Emili töötajad ja õpilased võtavad aega, et luua ja hoida häid suhteid ning teha tõhusat koostööd.

E.4. Võtame vastu külalisi Eestist ja mujalt maailmast, et jagada meie kogemust ja neilt õppida.

Peamised õppevormid

Olulised mõisted

Õppevorm on õppetöö korraldamise moodus. **Õppeviis** on õppemeetod.

Lähiõpe on õppevorm, kus õpe toimub ühises füüsilises ruumis (kooliklassis, õues, muuseumis jne). **Kontaktõpe** on auditoorses või veebipõhises õppekeskkonnas toimuv õppetöö läbiviimise viis, milles osalevad korraga nii õppija kui ka õpetaja, nt loeng, seminar, juhendamine, konsultatsioon.

Distantsõpe on õppevorm, kus õppijad ja õpetajad on füüsiliselt üksteisest eraldatud. Distsantsõpe on juhendatud õpe.

Koduõpe on õppevorm, kus toimub lapsevanema soovil või lapse terviseseisundi tõttu koolis mittekäiva lapse õppimine ja õpetamine kodus.

Põimõpe on õppevorm, kus osa õppest toimub lähi- ja osa kaugõppena (osa on kontaktõppes ja juhendatud, osa on iseseisev). **Hajaõpe** e **paindõpe** on kontaktõppe korraldamise üks viise, kus korraga (st samal ajal) on osa õppijaid füüsilises ja osa virtuaalses ruumis.

Iseseisev õppimine on õpetajata, õpilase enese plaanitud ja iseseisvalt toimuv õppimine.

Emili kooli peamine õppevorm on lähiõpe. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 24 lõige 5 sätestatule ja vabariigi Valitsuse korraldustele kasutame vajadusel ka teisi õppevorme, sh koduõpet.

Iseseisev õpe

Korraldame õppetööd Emili koolis nii, et suurem osa õppimisest toimub koolis lähiõppena. Et siiski toetada enastjuhtiva õppija arengut, on vahel õpilasel vaja õppida iseseisvalt. Selleks toimub põhikoolis vähemalt kord trimestris iseseisva õppe päev, kus õpilane täidab õpetaja antud ülesandeid iseseisvalt. Järgmisel koolipäeval analüüsitakse koos õpetajaga põhjalikult, kuidas iseseisvalt õppimine läks – mis tuli hästi välja ja mis vajab veel harjutamist.

Gümnaasiumis toimub iseseisev õpe iga õppeperioodi viimasel nädalal 3-4 koolipäeva jooksul, kus õpilastel on võimalus valmistuda suuremateks kokkuvõtvateks töödeks (arvestusteks), lähiõpet (va arvestused, projektitunnid) sel nädalal üldjuhul ei toimu. Lisaks on õpilase õppekoormuse sisse arvestatud iseseisev õpe iga projekti raames (gümnaasiumi jooksul kokku 3 kursuse mahus).

Jooksvad iseseisvad ülesanded (kodutööd) on:

- 1.-4. klassis õpilaspäeviku täitmine,
- igapäevane lugemine,
- ülesanded, mis toetavad õpilast õpitulemuste saavutamisel.

Iseseisvad ülesanded pannakse kirja Stuudiumisse ja/või õpilase päevikusse koos nende täitmise tähtajaga. Emili kooli iseseisvad ülesanded on mõtestatud ja vajalikud seatud õpitulemuste saavutamiseks, seega on oluline ka nende tähtaegne sooritamine. Kui õpilane ei ole iseseisvat ülesannet tähtajaks ära teinud, teeb ta selle ära tähtajaks seatud koolipäeva sees või muul õpetajaga kokkulepitud ajal, vajadusel pärast tunde.

Distantsõpe

1. Distsantsõppe õiguslik korraldus tuleneb põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi PGS) § 24 lõikest 5, mille kohaselt juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, mida võib korraldada e-õppena.
2. **Distsantsõppele mineku otsuse langetamine**
  - a. Kontaktõppe asendamise distantsõppega otsustab kooli direktor.
  - b. Distsantsõpet rakendatakse Emili koolis järgmistel juhtudel:
    - i. Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud otsusega;
    - ii. koolipidaja on saanud Terviseametilt soovitusel nakkusohu tõttu kool sulgeda;
    - iii. kooli e-õppepäevadel;
    - iv. klassis kehtestatud karantiini tõttu;
    - v. õpetaja puudumisel koolist haigustunnuste ilmnemisel või kehtestatud karantiini tõttu;
  - c. Klassi, kooliastme või kooli distantsõppele jäämisest teavitavad õpilasi ja lapsevanemaid klassijuhataja ja kooli juhtkond.
  - d. Painsõppe, kus õppetöö on korraga nii kontaktis kui ka distantsilt, on erandlik ja võetakse kasutusele ainult juhul, kui õpetaja leiab, et see on tulemuslik.
  - e. Kui on võimalik, siis ka distantsõppes olles pakume kontaktõppe võimalusi erivajadustega õpilastele.
3. **Distsantsõppe üldine korraldus**
  - a. Õppetöös osalemine on õpilastele kohustuslik. Õppetöö toimub tavapärasel mahus - seatud eesmärgid saavutatakse ja projektid valmivad ettenähtud tähtajaks.
  - b. Lugesisaeg (ja muud sellega seotud kokkulepped) kehtivad endiselt.
  - c. Videotunnid toimuvad Microsoft Teamsi keskkonnas. Videotunnis arvestame järgmisi kokkuleppeid:
    - i. Veebitunnis kehtivad klassis sõlmitud kokkulepped.
    - ii. Veebitundi siseneb õpilane alati oma koolikontoga.
    - iii. Veebitunnis osaleb õpilane oma õige nime ja näoga (võimalusel videoga).
    - iv. Veebitundi tuleb siseneda viis minutit enne tunni algust. Kui ei saa ühendust, tuleb sellest õpetajale Teamsi või Stuudiumi suhtluse kaudu teada anda.
    - v. Õpilane peab kuulma ja nägema tunnis toimuvat ning saama õpetajaga suhelda (juhul kui ei ole kaamerat, siis informeerida sellest õpetajat ning jätta ekraan mustaks).
    - vi. Veebitunnis räägib üks inimene korraga. Sõna saamiseks tuleb õpetajale märku anda (vestluses/*chatis* või veebikaamera kaudu käega). Vahele ei segata ja kõrvaliste tegevustega ei tegeleta.

vii. Veebitunnis osaledes on õpilane ruumis üksi. Kui see pole võimalik, siis teised ruumis viibivad isikud ei tohi tundi segada.

viii. Tunni lõpetab õpetaja.

ix. Veebitunni salvestamine on üldjuhul keelatud. Erandi kinnitab õpetaja.

- d. Õpetajad arvestavad tunni ülesannete mahu ja sisu puhul, et õpilane saaks ülesande lahendamiseks iseseisvalt või aineõpetaja abiga hakkama.
- e. Esmane kontaktisik on klassijuhataja ning õppe sisu puudutavates küsimustes aineõpetaja.
- f. Kui aineõpetaja märkab õpilast, kes ei osale distantsõppes, teavitab ta sellest klassijuhatajat ning õppejuhti. Klassijuhataja võtab ühendust lapsevanemaga, et leida võimalused, kuidas õpilane taas kaasata õppetöösse.
- g. Tugispetsialistide töökorraldus õpilase, vanema ja õpetaja nõustamisel toimub Stuudiumi, telefoni või videosilla vahendusel. Kontaktid on saadaval kooli kodulehel.
- h. Kool tagab andmekaitset reguleerivate õigusaktide nõuete täitmise.

4. Digitehnoloogia kasutamine distantsõppel

- a. Õpilasel on vaja internetiühendusega arvutit või tahvelarvutit. Seda saab vajadusel koolist laenutada. Distantsõppe lõppedes tuleb seadmed kooli tagastada heas seisukorras.
- b. Peamine suhtluskanal on Stuudium: <https://emilikool.ope.ee>.
- c. Stuudiumiga on liidestatud Opiq, kus on e-õpikud.
- d. Kasutame ka erinevaid Microsoft365 rakendusi (sh Teams videotundide jaoks), millele saab ligi aadressil: portal.office.com. Microsofti konto on õpilasele kooli poolt loodud.
- e. Kui õpetaja antud ülesanne sisaldab õpilase enda filmimist, siis peab õpetaja välja pakkuma ka alternatiivse lahenduse. Õpetaja ei jaga saadetud salvestusi teistega ja kustutab need kohe pärast tagasisidestamist. Kui õpetaja soovib saadud töid tunnis õppetöö eesmärgil näidata, siis küsib ta eelnevalt selleks autorilt luba.

5. Tagasiside ja hindamine distantsõppel

- a. Iseseisvad tööd esitatakse distantsõppe ajal kokkulepitud keskkondades.
- b. Hindamisel juhendatakse kooli hindamisjuhendist.
- c. Tagasisidestatava ülesande juures on kirjas töö esitamise tähtaeg. Kui tähtajast kinnipidamisega tekib probleeme, võtab õpilane ühendust aineõpetajaga.
- d. Õpetaja annab tagasiside tööle Stuudiumisse või teistesse kokkulepitud keskkondadesse nädala jooksul.

Peamised õppeviisid

1.-4. klassis kasutatakse üldõppe suunaga aineõpetust ja 1.-12. klassis projektõpet.

Üldõpetus

Üldõpetusse kuuluvad 1.-4. klassini järgmised õppeained: eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus (2. ja 3. kl), loovus (kunst ja tööõpetus).

Üldõpetus ehk keskustamine on õppekavas olevate ainete seostamise viis. Üldõpetus ei vastandu ainesüsteemile, vaid avardab ja muudab viimast elulähedasemaks. Õppeained püsivad ka üldõpetuses, samuti nende tööviisid, kuid need ei esine iseseisvatena, vaid on seotud koduloolise teemaga, mille ümber lõimitakse kogu õppetegevus. Lapse elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika seob õppe- ja kasvatustegevuse tervikuks.

Üldõpetus on õpetamise viis, mis arendab õpilase vaatlusvõimet, iseseisva töö oskust ja mõtlemist, ergutab fantaasiat ja laiendab oma huvide ringi. Üldõpetuslik tööviis on välja kasvanud lapse psühholoogiast, mida iseloomustavad järgnevad põhimõtted: lapsekesksus, elulähedus, näitlikustamine, isetegevuse põhimõte, kodukoha ehk kodumaa põhimõte.

Kui lapsed õpivad neile omasel loomulikul viisil, lõimivad nad alateadlikult erinevad ained tervikuks. Üldõpetuse printsiipidest lähtudes kasutatakse õppetöö mitmekesistamiseks esimeses kooliastmes õpet väljaspool kooliruumi.

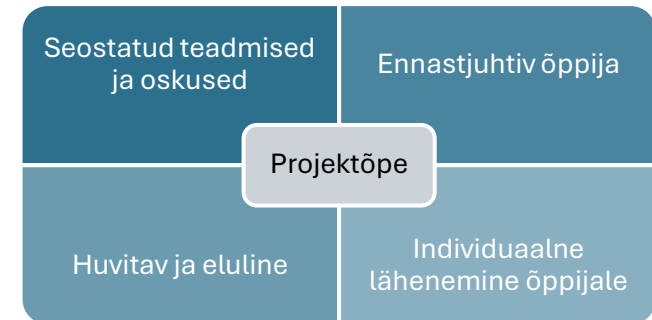
Üldõppe suunaga aineõpetuse (1.-4. klass) korraldamisel on meie eesmärk luua keskkond, kus laps areneb loomulikult ja kogu õpetus toimub erinevate tegevuste kaudu. Iga õpetaja- klassijuhataja valib vajalike pädevuste saavutamiseks sobiva tempo, koormuse ja meetodikad. Vastava klassi või kooliastme lõpetamiseks fikseeritakse vajalikud pädevused kooli ainekavades.

Alates 4. klassist hakatakse kasutama üld- ja aineõppe kombineeritud varianti, tagamaks sujuv üleminek aineõpetusele. 5.-9. klassis minnakse üle traditsioonilisele aineõpetusele, kus ainete õpitulemused on lõimitud projektidesse. Üleminek ühelt süsteemilt teisele toimub sujuvalt. Iga astmega suureneb õpilasel iseseisvus, valikute ja otsustuste tegemise võimalus ning sellega seotud vastutus.

Projektõpe

Emili koolis on õppetöö algusest peale korraldatud läbi projektõppe. See õppemeetod on valitud, sest:

- võimaldab lõimida õppekavas nõutavad õpitulemused ja õppesisu eluliselt tervikuks ning see toetab sügavate ainealaste teadmiste ja oskuste kujunemist,
- toetab õpilaste üldpädevuste arengut, eeskätt enesemääratlus- ja õpipädevust,
- toetab õpilase õpimotivatsiooni, sest õpitav on huvitav,
- lubab õpetajal õppe sisu ja vormi diferentseerida,
- annab õpilasele võimaluse oma õppimist ise juhtida: eesmärgistada, planeerida ja hinnata.

Lähtume riiklikust õppekavast ja nüüdisaegsest õpikäsitusest – eesmärk on toetada tugevaid ainealaseid teadmisi koos elulise, praktilise ja rakendusliku seostamisoskusega, lisaks toetada õpi-, koostöö- ja enesejuhtimisoskuse kujunemist ning subjektiivset heaolu.

Projektõpe annab õpetajale võimaluse lähtuda konkreetsete õpilaste huvidest ja tasemest ning õpet kergesti diferentseerida. Õpilaste huvide arvestamine on aga selgelt seotud õpimotivatsiooniga ja diferentseerimise kaudu toetatud õpilaste kõrgem enesetõhusus (tajutud suutlikkus) seostub nii kõrgema motivatsiooni kui ka paremate õpitulemustega.

Projektõpe hoiab fookuses üldpädevusi, mis kipuvad traditsioonilises ainekeskses õppes jääma kõigi ainete vahele ja seega mitte kellegi vastutada. Nii on projektõppes oluline roll ajaplaneerimisel, eesmärkide seadmisel, õpitava struktureerimisel jt olulistel õpioskustel. Õpitava liigendamise ja alaeesmärgid on kasulikud, kuid pikemad sihid muudavad õpitava tähenduslikumaks.

Projektõpe soosib nii laste kui ka õpetajate koostööd. Esimene on oluline sotsiaalne oskus, mida peab harjutama, teine korreleerub aga õpetaja tajutud heaolu ja stressitasemega. Need õpetajad, kes on harjunud teistega koos planeerima ja reflekteerima, töötavad kõrgema motivatsiooni ja väiksema stressiga. Väheoluline pole ka see, et projektõppe toetab õpetaja enese autonoomiat ja loominguilisust. Õpetaja ei pea lähtuma olemasolevatest õppematerjalidest, vaid on ise protsessis aktiivne looja.

Projektõppe valiku põhjuseks oli ka võimalus selle kaudu lastevanemaid, aga laiemalt kogukonda õppeprotsessi kaasata. Nii on lastevanemad olnud osaks paljude projektide protsessist (külalistundide, nõustajatena), aga ka projekti lõpptulemuse osalistena (nt külalistena näituse avamisel).

Iga projekt algab uurimisprobleemist (keskne küsimus) ja on seotud õpilaste huvide, küsimustega ja õppekavaga. Projekti planeerimisel ja läbiviimisel jälgime PBL kuldsandardit. Projekti ei pea olema kaasatud kõik õppeained, küll aga on need võimalikult palju projektiga lõimitud. Kord nädalas on kõigi projektis osalevate õpetajatega projekti planeerimise koosolek.

Kooliastme jooksul on õpilastel nii individuaalne, väikese grupi kui ka suurema grupi projekt. Projekti planeerimise käigus õpitakse seadma eesmärgi, aega planeerima, meeskonnas töötama. Digioskuste õpe on lõimitud projektõppe hulka.

Projektide kaudu on õpitulemused lõimitud eluga väljaspool kooli. Iga projekti valmimise käigus toimub vähemalt üks õppekäik. Projektiga seotud õppekäigud on tasuta kooli poolt.

Iga projekti käigus valmib projekti toetav projektisein, kus on keskne küsimus, õpilaste püstitatud küsimused ja projektikalender, kuhu on märgitud olulisimad projektiga seotud eesmärgid, tähtajad, õppekäigud jm oluline. Iga projekti kohta valmib projektiplaan, kuhu lisatakse kõik projektiga seonduv (külaliste info, töölehed, lingid videotele jms).

Projekti planeerides arvestatakse õpilaste huviseid. Muidugi sõltub õpilase autonoomia määr väga palju konkreetsest projektist ja õpetajast, aga on oluline, et projektõppe raam annaks õpilasele võimaluse projekti jooksul valikuid teha, oma aega planeerida, ise endale eesmärgi seada, töötamise aja, koha ja viisi üle otsustada.

Kuidas ellu viiakse?

Õpetajad panevad kokku projekti esialgse plaani, mida õpilastega koos edasi arendatakse. Alustuseks tehakse õppekäik või muu huvi ja küsimusi tekitav avasündmus (näiteks käiakse muuseumis). Õpetajad tutvustavad õpilastele teemat ja keskset küsimust ning õpilased tuletavad meelde, mida nad juba teavad, ja mõtlevad, mida on neil veel vaja teada, et küsimusele vastata. Koos mõeldakse välja ka projekti pealkiri.

Kui on jõutud arusaamisele, mida on veel vaja teada saada või osata selleks, et keskele küsimusele vastata ja projekti lõpp-produkt valmis teha, saab selle pinnalt teha projekti kalendri koos vahe-eesmärkidega, mis läheb seinale, ja kohandada õpetajate projektiplaani. Projektiplaan ongi õpetajate ühine pidevalt täienev ja muutuv töövahend. Seal tuleb arvesse võtta õpilaste küsimusi, huvi ja erivajadusi, nii et algsest plaanist võib saada midagi hoopis muud. See dokument võimaldab aineõpetajatel, kes ei ole projektiga tugevalt seotud, hoida silma peal, kus teised õpetajad parasjagu on, ja lõimida oma õppesisu nendega.

Võimalusel on kursuste jaotus gümnaasiumis üles ehitatud viisil, mis võimaldab aineõpetajal lõimida kursuse sisu projektides tehtavaga. Kursuste seoseid projektidega on lähemalt kirjeldatud valdkondade kirjeldustes.

Õppetöö 1.-6. klassini on üles ehitatud nii, et nädalas on projektitunnid lõimitud ainetundidesse. Õpetajad otsustavad, millal, kui palju ja kuidas projektile tähelepanu pöörata vastavalt õpilastega koos tehtud projekti kalendrile. Ühiselt hoitakse silma peal edenemisel ja vaheetappide läbimisel. 7.-12. klassides on projektitunnid päevakavas. Kolmandas kooliastmes on projektitundideks minev aeg arvestatud järgmiselt: iga õppeaine õpitulemustest 1/9 saavutatakse projektide kaudu, seega on iga õppeaine kontakttundide ajast arvestatud 1/9 (5 minutit ühe kontakttunni kohta) projektitundi. Nädalas on projektitunde 2x80 minutit. Gümnaasiumis on iga projekti maht 2 kursust, st 2x35x45 minutit, juhendatud õppele lisandub iseseisev õpe.

Projekti lõpus toimub tulemuste avalik esitlemine (näiteks näitus), kus õpilased saavad rääkida enda tööst ja tutvuda teiste omadega. Projekti tulemuste ning enda õpitu üle arutletakse ja reflekteeritakse.

Et toetada õpilaste õpioskuste arengut ja anda võimalusi oma õppimise juhtimiseks, pakume võimalusi oma õppimise eesmärgistamiseks (nädala, trimestri või kursuse kaupa näiteks) ning hindamiseks (näiteks enesehinnangulehed nädala ja/või trimestri või kursuse lõpus, vähemalt kolm arenguestlust aastas).

Projektide teekonnad kooliastmete kaupa

Emili Kooli I kooliastme projektid

Õpilase teekond

1.1 MINU TUNNETE LINN
Tunnete reguleerimine ja sotsiaalsete suhete loomine.
Väljund: Kunstiteos "Tunnete linn" ja BeeBoti sõit
Küsimus: Missugused on minu tunded ning kuidas nendega hakkama saada?

1.2 MINU AASTARING
Aastaegade muutused Eesti looduses ning sellega seotud pere traditsioonid.
Väljund: Teos aastaegadest
Küsimus: Millised on erinevad aastaajad ja kuidas need minu pere mõjutavad?

2.1 SÕÖ TERVISEKS!
Tervislik toitumine, retseptide koostamine ja lugemine. Infootsing
Väljund: Uued toidud koolimenüüs
Küsimus: Kuidas toiduda taimedest?

1.3 ÕPIME MÄNGIDES!
Lauamängudega tutvumine. Rahatarkus ja digitaalvalisus. Mänguline õppimine
Väljund: Õppemäng/Lauamäng
Küsimus: Kuidas õppida läbi mängu?

2.2 ANIMATSIOON
Lastekirjanduse klassika, animatsiooni loomise sammud. Oma filmi helindamine
Väljund: Animatsioon
Küsimus: Kuidas luua loetud raamatut põhjal animatsiooni?

2.3 LOOMADE HOIDMISE KUNST
Loodushoid (RMK). Loomakaitse. Eesti metsloomad, neid ohustavad tegurid
Väljund: Näitus
Küsimus: Kuidas saan mina loomi kaitsta?

3.2 TEADUSTEATER
Elekter, vooluring, jõud. Ohutusnõuded katsete tegemisel. Etenduse lavastamine.
Väljund: Teadusteater
Küsimus: Kas teater ja teadus võivad seotud olla?

3.1 SUHTLEMISE MEISTRIKLASS
Suhtlemiskused. Emotsioonide väljendamine. Konfliktide lahendamine. Videomontaaž.
Väljund: Õppematerjal ja -video
Küsimus: Kuidas oskusiikut suhelda ja ennast väljendada?

3.3 ORIENTEERUMISPÄEV
Kaart ja selle lugemine. Orienteerumise oskused maastikul. Kompass ja selle kasutamine.
Väljund: Orienteerumispäevik
Küsimused: Kuidas korraldada orienteerumispäeva?

3. KLASSI LÕPUKS OSKAB EMILI KOOLI ÕPILANE...

- mäista oma tundeid ja emotsioone;
- liikuda looduses oskusiikut ning lugupidavalt;
- lugeda ning luua õppematerjale nii paberkanjal kui ka digikeskkondades.

Emili Kooli II kooliastme projektid

Õpilase teekond

4.1 MINU KEHA
Keha, elundkondade töö. Tervislikud eluviisid.
Väljund: Elundkondade särke tutvustav meshow
Küsimus: Kuidas inimese keha töötab?

4.2 KLIIMAVÕÖNDID
Kliimavõõtmed ja nende elustik. Infootsing ning tekstiloomine.
Väljund: Referaat
Küsimus: Milline on elu Maal?

5.1 VEEST JA VEEGA
Veejalajälgi. Vee puhastamise võimalused. Vee-elustik, elurikkus järves ja järvede ümber. Katsed veeaga.
Väljund: Omaloomeinguline teos
Küsimus: Millist lugu jutustab vesi?

4.3 TERE, KOSMOS!
Päikesesüsteem ja planeedid. Täheteadus, selle ajalugu ja suurimad saavutused.
Väljund: Teaduskonverents
Küsimus: Mis on pilvedest kõrgemal?

5.2 E HITAME AJAMASINA!
Eesti erilimelne ajalugu ja tulevik. Programmeerimise baasoskused. Ajaloo kunstiline kujutamine.
Väljund: Scratch keskkonnas loodud õppemäng
Küsimus: Kuidas saaksime rännata kodumaa minevikus?

5.3 TERVIS MINU TALDRIKUL
Tervislik toitumine. Toidu säilitamine. Hügieeninõuded toidu valmistamisel. Retsepti lugemise oskus. Eelarve loomine.
Väljund: Emili kohvikute päev ja oma pop-up kohvik
Küsimus: Kuidas korraldada kohvikute päeva?

6.2 FIRST LEGO LEAGUE
Meeskonnatöö oskused. Avalik esinemine. Roboti disain ja programmeerimine. STEAM-õpe.
Väljund: Osalemine FLL Estonia võistlusel
Küsimus: Kuidas mina saan maailmale kasulik olla?

6.1 DEMOKRAATIA KOOLIS
Demokraatia toimimine Eestis, põhisedus ja kodanikuvalgatused. Kooli kodukord. Avalik esinemine.
Väljund: Õpilasesinduse valimised
Küsimus: Millised on minu õigused ja kohustused koolis ja kuidas saan nende raames mõjutada koolielu?

6.3 TARGAKS LÄBI MÄNGU!
Lauamängudega tutvumine. Rahatarkus ja digitaalvalisus. Mänguline õppimine. Gamification mõiste
Väljund: Õppemäng/Lauamäng
Küsimus: Kuidas õppida läbi mängu?

6. KLASSI LÕPUKS OSKAB EMILI KOOLI ÕPILANE...

- lugeda ning luua õppematerjale nii paberkanjal, kui ka digikeskkondades;
- tunneb erinevaid ühiskonna toimimise viise;
- algatasemel programmeerida.

Emili.PRO projektid

Õpilase teekond

7.1 MINU TERVISLIKUD ELUVIISID

Isiklikud tervisevalikud, oma andmete analüüs.

Väljund: Interaktiivne näitus/õppemäng

Küsimus: Kuidas minu valikud mõjutavad minu heaolu?

7.2 MINU KODUKOHA KULTUURILUGU

Eesti ja maailmamuusika ja -kultuur, seosed minu kodukohaga. Minu pärimus.

Väljund: Omaloominguõhtu + üritus

Küsimus: Milline on minu lugu?

8.1 MEIE MINIFIRMA

JA Eesti minifirma programm. Ettevõtlusest, tootereaduse ja turunduseni.

Võimalusel võistusel osalemine (Robotex ja JA Eesti)

Väljund: Toode, firma põhikiri

Küsimus: Kuidas minust saab ettevõtja?

7.3 MINA JA KLIIMAMUUTUS

Minu pere tarbimiskäitumine. Toodete tarneahel (toomisest tarbijanti) ja jalajälg. Tarbitud toodete väärdamine.

Väljund: Interaktiivne kaart/ toode, Veebileht (kliimakonverents)

Küsimus: Milline on minu jalajälg?

8.2 LOOVTÖÖ

Õpilasele aeg projektitunni ajast. Projektiõpetajad vajadusel toetavad juhendajale lisaks Vormistusnõuded. Digiloovtöö formaat.

Väljund: individuaalne valik

8.3 EESTI JA KLIIMAMUUTUS

Taastuenergia, hüdroenergia, vee- ja energiatarbimise jalajälg, sinimajandus vs rohemajandus. Loodushoid.

Väljund: Emili Hackaton (kliimakonverents)

Küsimus: Kuidas lahendan energiakriisi vähendades oma jalajälge?

9.2 ENERGIATÕHUS MAJA

Nullenergia lahendused. Seosed päriseluga ja kiirguse seostamine erinevate eluoludega ja valikutega.

Väljund: Energiatõhusa maja makett

Küsimus: Millise elukoha valin mina, miks?

9.1 DEMOKRAATIA

Infoühiskond, infosõda ja küberkaitse, e-riik.

Väljund: Kogukonna arutelu, sisendiks õpilaste loodud intervjuu, video või helifail

Küsimus: Kuidas kaitsen end ja oma häält kiiresti muutuvad infoühiskonnas?

9.3 MAAILM JA KLIIMAMUUTUS

Rohepöörde, tagajärjed, autoinseneria (elektriautod). Transpordi jalajälg ja mõju kliimamuutusele.

Väljund: Paneeldiskussioon ja ettekanded. Kliimakonverentsi korraldamine

Küsimused: Mille järgi valida oma esimest autot? Kuidas korraldada kogukonna sündmust?

KARJÄÄR (8.-9. KLAS)

Läbivat nii projekti- kui klassijuhatajatundides

Väljund: Portfoolio

Küsimused: Kuidas esitlen iseennast? Kuhu lähen edasi õppima? Kelleks tahan saada?

Gümnaasiumi projektid

PROJEKTID, PRAKTIKA JA X-FAKTOR

Gümnaasiumi sihiseade ja üldkorralduse alused

Emili kooli gümnaasium seab endale sihiks tulevikuoskustega inimese arengu toetamise. Fookuses on tulevikuoskuste arendamine, et kiiresti muutuv maailmas edukalt ja ennastsäästvalt toime tulla. Keskendumine vaimse vastupidavuse, emotsionaalse intelligentsuse, kriitilise mõtlemise ja kohanevusvõime arendamisele. Gümnaasiumi õppesisu ja -korraldus lähtub parimale võimalikule haridusteaduslikule teadmisele lisaks ka OSKA tulevikutrendidest. Kõigi kursuste käigus keskendumine mh koostööle ja ennastjuhtivuse arendamisele. Jätkame gümnaasiumis projektõppega, sest näeme selle õppeviisi kasulikkust ja vajalikkust.

Emili gümnaasiumis ei ole suundasid, meie suund on tulevikuinimene. Lisaks erinevate õppeainete kohustuslikele kursustele oleme endale seatud eesmärkide saavutamiseks loonud Emili eripäradel põhineva valdkonna „Tulevikuinimene“, mis omakorda koosneb kolmest moodulist: „Projektid“, „Tulevikukeel“ ja „Õppetunnid minevikust“. Valdkonna täpsema kirjelduse leiab valdkonnakavast.

Projektide mooduli eesmärk on toetada tugevaid ainealaseid teadmisi koos elulise, praktilise ja rakendusliku seostamisoskusega, lisaks toetada õpi-, koostöö- ja enesejuhtimisoskuse kujunemist. „Tulevikukeele“ mooduli eesmärk on arendada õpilaste digipädevust, kriitilist mõtlemist, loovust, uurimisoskusi ja vastutustundlikku tehnoloogiakasutust kiiresti muutuv maailmas. Mooduli „Õppetunnid minevikust“ eesmärk on anda õpilasele teadmistepagas selle kohta, milline oli inimene ja teda ümbritsev ühiskond, sh kultuur eri aegadel, milline mõju on erinevatel ajastutel edasisele ning mida erinevatest perioodidest õppida.

Gümnaasiumis toimub suurem osa õppetööst 7-nädalaste perioodidena, projektõpe toimub 11-12-nädalaste tsüklitena. Sellise jaotuse eesmärgiks on hajutada õpilase õppekoormust, et projektide ja ainetundide suuremad kokkuvõtvad tegevused ei toimuks samal ajal. Igal 7-nädalasel perioodil toimuvad kursused on võimaluse korral üksteist ja samal ajal läbitavaid projekte toetavad. Selline lähenemine on valitud, et toetada õpilase süsteemsete arusaamade loomist. Keskendumine vähematele erinevatele õppeainetele korruga aitab kaasa süvenemisele, samuti aitab õppeainete omavaheline ning projektidega lõiming kaasa projektõppe loogikale.

Gümnaasiumi vältel läbib iga õpilane 100 kursust, millest osa on gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikud kursused ja osa on Emili eripäradest lähtuvad kursused. Eripäradest lähtuvate kursuste raames pakutakse õpilasele ka kõigi gümnaasiumi riikliku õppekavaga nõutud ainevaldkondade teadmisi ja oskusi. Gümnaasiumi õppemahu sisse on arvestatud ka õpilasuurimus või praktiline töö ühe kursuse mahus, samuti on õppemahu sisse

arvestatud 2 koolivälist valikkursust, mille õpilane peab gümnaasiumi jooksul läbima ja mille valiku saab ta teha vastavalt õppekavas kehtestatud korrale. Kursuste jaotus aastate kaupa on täpsemalt välja toodud tunnijaotusplaani peatükis.

3. kooliastme loovtöö

Põhikooli riiklik õppekava näeb ette, et III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika pakub kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased koostöös juhendajaga. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.

Emili kooli õpilane viib 8. klassis läbi loovtöö. Õpilane valib hiljemalt 8. klassi alguses talle sobiva teema ning seejärel pöördub õpilane õpetaja poole, kes teda selle protsessi käigus hakkab juhendama. Loovtöö koostab õpilane iseseisvalt, õpetajal on juhendaja ning nõustaja roll. Loovtöö käigus analüüsib õpilane põhjalikult, mida selle protsessi kaudu õppis, mis läks väga hästi ja mida oleks saanud teha paremini, annab tagasisidet koostööle juhendajaga ja/või rühmakaaslaste tööle. Õpilane valib ise enda tööle juhendaja, otsustab, kas teeb seda üksi, paaris või väikeses grupis ning töödest valminud esitlused kantakse ette loovtööde kaitsmisel, kus osalevad kaasõppijad, õpetajad ning võimalusel lapsevanemad. Esitlusele annab hinnangu retsensent ja hindamiskomisjon, lähtudes ühiselt koostatud hindamisjuhendist. Loovtöö kirjalikule osale annab hinnangu juhendaja. Kokkuvõtvalt hinnatakse töö mitmeeristavalt (arvestatud-mittearvestatud).

Loovtöö kirjalik osa koosneb tiitellehest, automaatselt koostatud sisukorrast, sissejuhatusest, põhiosast (peatükkide ja alapeatükkidena), kokkuvõttest, kasutatud kirjandusest ning vajadusel lisadest. Uurimistöö kirjaliku osa maht on orienteeruvalt 8-10 lehekülge, teiste loovtöö liikide puhul 5-7 lehekülge. Lehekülgede arv käib kogu loovtöö kohta (välja arvatud lisad). Loovtöö sooritamisel minifirmat tehes tuleb lisana manustada tegevusaruanne ja vajalikud firma dokumendid.

Kui õpilane 8. klassis loovtööd ei soorita, on tal võimalus seda teha ka 9. klassi jooksul, täites samu tingimusi.

Loovtöö koostatakse vastavalt loovtöö juhendile, mis on leitav kooli koduleheküljelt.

Õpilasuurimus ja praktiline töö gümnaasiumis

Õpilasuurimuse ja praktilise töö eesmärgiks on õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine, tegevuse kavandamise ja elluviimise ning analüüsimise oskuse arendamine, teadusteksti koostamise ja vormistamise oskuse arendamine, oma tegevusest suulise avaliku ülevaate andmise oskuse arendamine. Õpilasuurimuse ja praktilise töö maht on vähemalt 35 akadeemilist tundi.

Õpilasuurimus on teaduslik töö, mis põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning resümee eesti ja võõrkeeles.

Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt jms ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab kontseptuaalset lahendust, töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust.

Õpilasuurimus või praktiline töö sooritatakse üldjuhul gümnaasiumi viimase, st kolmanda aasta alguses esimese perioodi (september-oktoober) jooksul. Õpilane valib hiljemalt 11. klassi jaanuaris talle sobiva teema ning seejärel pöördub õpilane õpetaja poole, kes teda selle protsessi käigus hakkab juhendama. Õpilasuurimuse või praktilise töö aluseks on eelistatult mõni selleks ajaks läbitud projektidest, kuid õpilane võib selle jaoks valida ka täiesti uue teema. Töö koostab õpilane iseseisvalt, õpetajal on juhendaja ning nõustaja roll. Töö käigus analüüsib õpilane põhjalikult, mida selle protsessi kaudu õppis, mis läks väga hästi ja mida oleks saanud teha paremini, annab tagasisidet koostööle juhendajaga ja/või rühmakaaslaste tööle. Õpilane valib ise enda tööle juhendaja, otsustab, kas teeb seda üksi, paaris või väikeses grupis ning töödest valminud esitlused kantakse ette õpilasuurimuste ning praktiliste tööde kaitsmisel, kus osalevad kaasõppijad, õpetajad ning võimalusel lapsevanemad. Esitlusele annab hinnangu retsensent ja hindamiskomisjon, lähtudes ühiselt koostatud hindamisjuhendist. Töö kirjalikule osale annab hinnangu juhendaja. Kokkuvõtvalt hinnatakse töö mitmeeristavalt (arvestatud-mittearvestatud).

Õpilasuurimus või praktilise töö kirjalik osa koostatakse vastavalt juhendile, mis on leitav kooli koduleheküljelt.

Üldpädevused ning läbivad teemad Emili kooli õppetöös

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatlikult õppesisu ja -viisid Emili koolis
Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku,	Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbleliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.	Peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.	Hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.	Tunneb üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ja sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.	Pidev töö Emili kooli väärtusega (hommikuringid, kokkulepete sõlmimine, konfliktolukordade lahendamise, oma käitumise ja õppimise reflekteerimine). Projektülesanded, mis käsitlevad emotsioone, suhteid. Eakohase ilukirjanduse lugemine, loetu üle arutlemine. VEPA ja KiVa metoodika rakendamine. Klassi koosolekud
	Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks,	Käitub loodust hoidvalt.	Väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku	Mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb	Elab ning toimib vastutustundlikult, pidades silmas jätkusuutlikku tulevikku.	Projektülesanded, mis käsitlevad looduse uurimist ja loodushoidu. Õuesõpe ja õppekäigud

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatlikult õppesisu ja -viisid Emili koolis
kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;	vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.		teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest.	loodust ja keskkonda säästes.	On valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.	(loodusmuuseum, looduspargid, matkad jne)
	Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud	Oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest. Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt.	Väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada. Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab	Suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest	Mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo käigus. Omab ettekujutust kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast. Väärtustab omakultuuri ja	Pidev töö Emili kooli väärtusega (hommikuringid, kokkulepete sõlmimine, konfliktolukorda-de lahendamise, oma käitumise ja õppimise reflekteerimine). Projektülesanded, mis käsitlevad Eesti ja teisi kultuure, kunsti, loomingu või mille lõpp-produkt eeldab enda

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatliselt õppesisu ja -viisid Emili koolis
	elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.		kompromisside vajalikkust.	inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt.	kultuurilist mitmekesisust, on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.	kunstilist väljendamist. Eakohase ilukirjanduse lugemine, loetu üle arutlemine Õppekäigud (kunsti-museumid, näitused, teatrietendused, kontserdid jne) Klassi koosolekud
Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi	Austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumis-reegleid.	Tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.	Mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust. On ühiskonda lõimitud, toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele, osaleb poliitiliste ning majanduslike otsuste tegemisel.	Pidev töö Emili kooli väärtusega (hommikuringid, kokkulepete sõlmimine, konfliktolukorda-de lahendamine, oma käitumise ja õppimise reflekteerimine). Projektülesanded, mis käsitlevad Eesti maad, kultuuri ja riiki. Eakohase ilukirjanduse lugemine, loetu üle arutlemine

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatlikult õppesisu ja -viisid Emili koolis
<p>reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.</p> <p>Gümnaasiumis lisandub eelnevale suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja</p>	<p>kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.</p>					<p>Õppekäigud (muuseumid, riigikogu jne) Eesti vabariigi aastapäeva tähistamine, emakeele päeva tähistamine Õpilasesinduse töös osalemine Klassi koosolekud</p>

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatlikult õppesisu ja -viisid Emili koolis
kogu maailma kontekstis.						
<p>Enesemääratlus-pädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme .</p> <p>Gümnaasiumis lisandub eelnevale suutlikkus lahendada oma vaimse ja füüsilise terviseiga seonduvaid probleeme; käituda inimsuhtes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja</p>	<p>Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p>	<p>Hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.</p> <p>Oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda.</p>	<p>Väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest.</p>	<p>Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.</p>	<p>Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi, käitub turvaliselt ja aitab kaasa tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p>	<p>Projektülesanded, mis käsitlevad tervist, inimese keha ja tervislikku toitumist.</p> <p>Õuevahetunnid, liikumispausid tundides. Liikuma Kutsuv Kool Spordipäevad Õppekäigud (tervisemuuseum jms)</p> <p>Koolitused lastele ja vanematele</p> <p>Klassi koosolekud</p>

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatlilikult õppesisu ja -viisid Emili koolis
tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri.						
<p>Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi,</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.</p>	<p>Oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.</p> <p>Oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida.</p>	<p>Oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel.</p> <p>Oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides.</p> <p>On leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist</p>	<p>On teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu; mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.</p>	<p>On valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.</p>	<p>Projektitööd, mis eeldavad analüüsi, info hankimist ja tõlgendamist ning esitlemist. Projektide käigus erinevate asutuste külastamine, erinevate ekspertide kooli külla kutsumine, erinevate ametite üle arutlemine</p> <p>Uurimistööd</p> <p>Projektide ühine planeerimine.</p> <p>Päeviku täitmine, Stuumiumi kasutamine.</p> <p>Õpioskuste teadlik arendamine</p> <p>3. kooliastme loovtöö</p> <p>Õpilasuurimus või praktiline töö</p> <p>Õppekäigud</p>

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatlikult õppesisu ja -viisid Emili koolis
<p>motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.</p>			<p>ettekujutust töömaailmast.</p>			<p>Huviringid Eakohase ilukirjanduse lugemine, loetu üle arutlemine Arenguvestlused</p>
<p>Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid</p>	<p>Teabekeskond ja mediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud</p>	<p>Suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada.</p> <p>Mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid ära õpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase.</p>	<p>Oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonil e vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet.</p> <p>Oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel.</p>	<p>Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õige kirjareegleid.</p> <p>Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.</p>	<p>Tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab kriitiliselt analüüsida ja kasutada meediamailma sisu ja allikaid.</p> <p>Austab intellektuaalset omandit, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end</p>	<p>Projektitööd, mis eeldavad analüüsi, info hankimist ja tõlgendamist ning esitlemist, sh võõrkeeles. Lisa inglise keele tunnid 1.-2. klassis, gümnaasiumis, varasem B-keelega alustamine. Uurimistööd. 3. kooliastme loovtöö. Õpilasuurimus või praktiline töö Klassi koosolekud. Õppekäigud. Võõrkeelsete raamatute lugemine. Võõrkeeles teabe hankimine.</p>

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatliselt õppesisu ja -viisid Emili koolis
keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.	suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas.		Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel.		ümbritsevas teabekeskonnas.	
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid;	Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.	Arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.	On kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.	Suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist. Oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada	Mõistab loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale. Mõistab teaduse ja tehnoloogiaga seotud riske; teeb tõendus põhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades. Kasutab uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.	Projektitööd, mis eeldavad loogilist arutluskäiku või loodusteaduslike meetodite kasutamist. Uurimistööd. Programmeerimise ja robotika lõimimine õppetöösse.

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatlikult õppesisu ja -viisid Emili koolis
<p>mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt. Gümnaasiumis lisandub eelnevale suutlikkus mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud riske; teha tõendus põhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.</p>				<p>teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi.</p>		
<p>Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus</p>	<p>Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist</p>	<p>Teab, kelle poole erinevate probleemidega</p>	<p>Oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning</p>	<p>On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma</p>	<p>On ettevõtlik, seab endale ja grupile eesmärgid ja</p>	<p>Pidev töö Emili kooli väärtusega (hommikuringid,</p>

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatliselt õppesisu ja -viisid Emili koolis
<p>ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske, rakendada finantskirjaoskust; mõelda kriitiliselt ja</p>	<p>vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p>	<p>pöörduda, ning on valmis seda tegema.</p>	<p>tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida.</p>	<p>ideaale, seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.</p>	<p>tegutseb nende nimel, hindab ja arendab enda ning teiste ideid.</p> <p>Juhib ja korrigeerib oma ning teiste käitumist ja tegevust ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.</p>	<p>kokkulepete sõlmimine, konfliktolukordade lahendamine, oma käitumise ja õppimise reflekteerimine). Projektide planeerimine ja elluviimine.</p> <p>3. kooliastme loovtöö.</p> <p>Õpilasuurimus või praktiline töö</p> <p>Ühisürituste korraldamine.</p> <p>Klassikoosolekud.</p> <p>Õpilasesinduse töös osalemine.</p> <p>Arenguvestlused.</p>

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatliselt õppesisu ja -viisid Emili koolis
loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid.						
Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid	Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvus tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.	Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.	Oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste.	Suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada.	Kasutab nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt ja tuleb toime kiiresti muutuvus tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.	Projektitööd, mis eeldavad digivahendite kasutamist, loogilist arutluskäiku ja/või loodusteaduslike meetodite kasutamist. Nutiseadmete ja erinevate rakenduste kasutamise igapäevases õppetöös. Programmeerimise ja robootika lõimimine õppetöösse. KiVa meetodika rakendamine. 3. kooliastme loovtöö. Õpilasuuringus või praktiline töö

Üldpädevused	Õppekava läbivad teemad	I kooliastme lõpus õpilane:	II kooliastme lõpus õpilane:	III kooliastme lõpus õpilane:	Gümnaasiumi lõpus õpilane:	Ülevaatlikult õppesisu ja -viisid Emili koolis
digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.						

Karjääriõppe korraldamine

Karjääriplaneerimisega seotud teemasid käsitletakse eelkõige klassijuhatajatundides/mentortundides, arenguestlustel, klassivälises ühistegevuses, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes.

7.-9. klassi õpilastel on kolme aasta jooksul klassijuhatajatundides karjääriprojekt, kus tutvutakse erinevate edasiõppimisvalikutega, külastatakse erinevaid koole, kaardistatakse oma huvisid, oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning erinevaid huvipakkuvaid ameteid, osaletakse töövarjutamispäeval.

9. klassi õpilastele toimuvad individuaalsed ja grupinõustamised edasise tegevuse teadlikuks planeerimiseks. Lisaks viiakse läbi proovivestlused sisseastumiskatsete vestluste osa edukaks sooritamiseks. Edasisi valikuid analüüsitakse klassijuhatajaga arenguestlustel kogu progümnaasiumi (7.-9. klass) jooksul.

Lisaks klassijuhatajatundides käsitletule tegeldakse 7.-9. klassis karjääriinfo analüüsiga ka projektitundides, kus igas projektis on oma osa valdkonnas tegutsemiseks vajalikel teadmistel ning oskustel.

Gümnaasiumis toimub karjääriplaneerimine lisaks eelpool nimetatud klassijuhatajatundidele/mentortundidele, arenguestlustele, ühistegevusele, õppekäikudele ja loengutele ka läbivalt kõigi projektide raames. Kõigis projektides on suur osakaal praktilisel, mitmes projektis käiakse tudengi- või töövarjuks. Kool koordineerib õpilaste huvidest lähtuvalt õpilaste praktikatel osalemist, teavitab õpilasi edasiõppimisvõimalustest ning tööturu üldistest suundumustest. Gümnaasiumi lõpuklassis on projekt „Minu tuleviku kompass“, mis keskendub õpilase eneseanalüüsile ja edasiste valikute kaardistamisele, sammude paika panemisele.

Mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused

Kool arvestab vanema või õpilase taotluse alusel õpilase õppimist mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses õpetatava osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga ettenähtud õpitulemusi.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks esitab õpilase vanem või õpilane koolile avalduse ja koolivälise tegevuse juhendaja (treener, huvikooli õpetaja või muu) ülevaate õppetegevuse sisust. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks vaatab juhtkond läbi laekunud avaldused ja teeb otsuse õpingute arvestamise kohta kooli õppekava osana. Vajadusel kaasatakse arutellusse õpetaja(d).

Väljaspool kooli läbitud õppe õpilase õppekavasse arvestamise tingimused gümnaasiumis on järgmised:

- Kursusel peab olema õppekava ning õppimist peab saama tõendada tunnistusega. Kooli juhtkonna otsusega võib õpilase õppekavasse arvestada ka teisi tegevusi (nt rahvusvahelistes projektides osalemine ja huviring).
- Ülekantava õppe arvestus on ajamahupõhine ehk üks ülekantav kursus tähendab õpilase tööd 1 kursuse (35 akadeemilist tundi) või 1 EAP kõrgkoolides kasutatava Euroopa ainepunktisüsteemi mõistes (26 astronoomilist tundi). Kursuse arvestamiseks õpilase õppekavas peab see olema algusest lõpuni korrektselt teostatud ja vormistatud.
- Õpilane peab gümnaasiumis läbima vähemalt 2 kursuse mahus kooliväliseid valikkursusi. Õpilase õppekoormuse hulka on arvestatud 2 kursuse mahus kooliväliseid valikkursusi.

Emili Kooli ainevaldkondade kirjeldused ja valdkonnapädevused

Keel ja kirjandus

Keele ja kirjanduse valdkonda kuuluvad järgmised õppeained: eesti keel, kirjandus.

Emili kooli eesti keele ja kirjanduse õppekava toetab õpilaste üldpädevuste arengut. Eesti keele ja kirjanduse õppeainetes rõhutatakse suhtlemis- ja eneseväljendusoskuste arendamist, toetades sellega nii keelelist kui ka sotsiaalset pädevust (kultuuripärandi väärtustamine, keele- ja kirjandusteadmiste omandamine). Oluline osa on lugemis-, kirjutamis- ja analüüsi- oskuste arendamisel ning isiksuse ja väärtuste kujundamisel, mis aitavad õpilastel mõista ja hinnata erinevaid tekste ning väljendada oma mõtteid selgelt ja veenvalt. Lõimingut rakendatakse mitmel moel, sidudes eesti keele ja kirjanduse õppetöö teiste ainevaldkondadega.

1.–4. klassis arendatakse eesti keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoones suhtlus-, lugemis- ja tekstiloo- meoskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on eesti keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne ja žanriteadlik käsitlusviis ning kõikide keeleoskuste mitmekülgne ja tasakaalustatud arendamine.

Rõhuasetused:

- I kooliastmes keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele.
- II ja III kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloo- me ning keeleteadlikkus.
- Gümnaasiumis kujundatakse suutlikkust mõista keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust ning väärtustada keelt ja kirjandust rahvusliku ning maailmakultuuri osana.

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et kooliastmete lõpuks õpilane:

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust,	1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;	1) väärtustab oma rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;	1) väärtustab keelt ja kirjandust kui (rahvus)kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendajat

<p>seostab oma pere traditsioone sellega;</p> <p>2) väärtustab eesti keelt ja kirjandust;</p> <p>3) omandab eesti keele lugemistehnika;</p> <p>4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest;</p> <p>5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjalisel ja arvutil eri keskkondades;</p> <p>6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;</p> <p>7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;</p> <p>8) tunneb eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;</p> <p>9) 9) kujundab lugemise kaudu esmaseid hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist.</p>	<p>2) mõistab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;</p> <p>3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;</p> <p>4) teeb õpitu piires keeleteadlikke valikuid, kasutab korrektset kirjakeelt ja sobivat sõnavara;</p> <p>5) loeb tekste ladusalt ja eesmärgistatult eri keskkondades ja allikatest;</p> <p>6) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel;</p> <p>7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;</p> <p>8) mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära;</p> <p>9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi;</p> <p>10) väärtustab lugemist, leiab endale sobivat lugemisvara.</p>	<p>2) väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit;</p> <p>3) on keeleteadlik, väljendab end eesmärgipäraselt, selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt suuliselt ning kirjalikult;</p> <p>4) loeb tekste vilunult, eesmärgistatult ja kriitiliselt eri keskkondades ja allikatest;</p> <p>5) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel;</p> <p>6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga;</p> <p>7) mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära ning funktsiooni;</p> <p>8) kujundab lugemise kaudu väärtushoiakuid ja tõekspidamisi;</p> <p>9) väljendab end sobivat ja rikkalikku sõnavara kasutades;</p>	<p>ning mõtlemis- ja tunnetusvahendit, teadvustab keelt identiteedi osana, väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;</p> <p>2) toimib keeleteadlikult, väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja üldkirjakeele normidele vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses, märkab ja arvestab keeles toimuvaid muutusi;</p> <p>3) mõistab, analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki tekste ning eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;</p> <p>4) arendab oma loovvõimeid, kirjutab ja esitab eri tüüpi ning eri žanris tekste, kasutab tekstiloomes sobivaid ja asjakohaseid alustekste;</p> <p>5) mõistab keele ja kirjanduse ühiskondlikku, ajaloolist ja kultuuriväärtust ning tähtsust iseenda arengus;</p> <p>6) väärtustab lugemist, suunab oma lugemust, oskab ise valida kirjandusteoseid jm</p>
--	--	---	---

		10) omandab lugemisharjumuse ja väärtustab lugemist.	lugemisvara, arendab lugedes oma tunde-, kogemus- ja mõttemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.
--	--	--	--

Kehaline kasvatus (liikumisõpetus)

Kehalise kasvatus valdkonda kuuluvad järgmised õppeained: liikumine.

Kehalise kasvatus kaudu rakendatakse põhikoolis liikumisõpetuse põhimõtteid, et toetada õpilaste positiivset hoiakut liikumise suhtes ning kujundada neis eakohast liikumispädevust, s.o motivatsiooni, teadmisi, oskusi ja harjumust iga päev aktiivselt liikuda, tegelda liikumisharrastusega ning suhtuda liikumisesse positiivselt. Liikumisõpetusega aidatakse kaasa terve ja liikuva inimese kujunemisele. Selleks on oluline, et kujuneks ennastjuhtiv inimene, kellel tekiksid seosed koolis õpitu ning selle kasutamise võimaluste vahel vabal ajal, st väljaspool kooli.

Liikumisõpetusega aidatakse kaasa terve ja liikuva inimese kujunemisele ning tekitatakse seosed koolis õpitu ja selle kasutamise võimaluste vahel vabal ajal, st väljaspool kooli. Liikumispädevuse kujunemist toetavad ainekavas viie liikumisõpetuse valdkonna õpitulemused, mis on õppe kujundamise aluseks: liikumisoskused; tervis ja kehalised võimed; kehaline aktiivsus; liikumine ja kultuur; vaimne ja kehaline tasakaal.

Õppeprotsess on järjepidevalt üles ehitatud nii, et see arvestab õpilaste individuaalsusega, toetab õpilaste üldoskuste arendamist ja seoste loomist teiste õppeainete valdkondadega.

Rõhuasetused kooliastmeti:

- I kooliaste – lihtne kirjeldus oskustest, arengust, soovist edasi õppida ja arendada, huvist ja motivatsioonist.
- II – lihtne analüüs oskustest, arengust, soovist edasi õppida ja arendada, huvist ja motivatsioonist, näiteid on toodud sellest, mida õppija on teinud, et ennast arendada.

- III - analüüs oskustest, arengust, soovist edasi õppida ja arendada, huvist ja motivatsioonist, näiteid on toodud sellest, mida õppija on teinud, et ennast arendada, loonud seoseid enda tegevuse ja tulemuse vahel.
- Gümnaasium - analüüs oskustest, arengust, soovist edasi õppida ja arendada, huvist ja motivatsioonist, näiteid on toodud sellest, mida õppija on teinud, et ennast arendada, loonud seoseid enda tegevuse ja tulemuse vahel; plaanid edasiseks elukestvaks liikumiseks.

Liikumispädevust arendava õppe tulemusena taotletakse, et kooliastmete lõpuks õpilane:

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
1) on omandanud erinevaid liikumisoskusi ja -kogemusi; 2) sooritab kehalisi võimeid arendavaid tegevusi ning teab liikumise ja toitumise seost tervisega; 3) on igapäevaselt kehaliselt aktiivne; 4) teab, et liikumine on kultuuri osa, ning on kogunud liikumisega seotud tegevuste loomist; 5) on omandanud kogemuse vaimset ja kehalist tasakaalu soodustavatest tegevustest ning emotsioonide märkamisest.	1) on omandanud mitmekülgseid liikumisoskusi ja -kogemusi; 2) sooritab kehalisi võimeid arendavaid ja neile tagasisidet andvaid tegevusi ning mõistab liikumise ja toitumise seost tervisega; 3) on korrapäraselt kehaliselt aktiivne ja teab tervisliku liikumise põhimõtteid; 4) mõistab ja kogeb liikumise ja kultuuri seost ning ennast liikumisega seotud tegevuste loojana; 5) teab vaimset ja kehalist tasakaalu ning emotsioonide juhtimist soodustavaid tegevusi.	1) on omandanud mitmekülgseid liikumisoskusi ja -kogemusi, et harrastada erinevaid liikumistegevusi; 2) mõistab tervise ja kehaliste võimete seost ning analüüsib liikumise ja toitumise tasakaalu; 3) on igapäevaselt kehaliselt aktiivne ja mõistab tervisliku liikumise põhimõtteid; 4) väärtustab liikumist, sporti ja tantsu kultuuri osana ning ennast selle kandjana ja loojana; 5) mõistab vaimset ja kehalist tasakaalu soodustavate ning emotsioonide juhtimist toetavate tegevuste mõju enda heaolule, et tulla toime pingeliste olukordadega.	1) kasutab mitmekülgseid liikumisoskusi ja -kogemusi eri liikumisviisides ning teab, mis on temale meelepärane liikumisharrastus; 2) mõistab vastutust hoida enda tervist ja vormisolekut kehaliste võimete arendamise, liikumise ning toitumise kaudu; 3) on igapäevaselt kehaliselt aktiivne ja järgib tervisliku liikumise põhimõtteid; 4) väärtustab liikumist, sporti ja tantsu kultuuri osana ning ennast selle mõjutajana ja uue loojana; 5) hoiab vaimset ja kehalist tasakaalu, tuleb toime stressiolukorras ning kasutab

			emotsioonidega toimetulemise viise; 6) tunneb rõõmu liikumisest ja on saanud sellest positiivse kogemuse.
--	--	--	--

Kunstiained

Kunstiainete valdkonda kuuluvad järgmised õppeained: kunst, muusika.

Kunstiainetes on põhikooli jooksul eelkõige oluline arendada õpilase sisemaailma, tänu millele ta suudab ka ennast välismaailmale väljendada ise parasjagu õigeid vahendeid valides. Kunstid on olulised väärtushinnangute, empaatia, kriitilise mõtlemise ning Eesti kultuuri arendamise vahendid. Me loome keskkonna, kus laps saab katsetada ja luua, lähtudes riiklikust õppekavast. Meie koolis rakendatavasse projektõppesse on olulisel määral lõimitud kunstiainete õpitulemused. Läbi kunstiainete arendame kognitiivseid ja kinesteetilisi oskusi ning toetame analüüsioskust.

Rõhuasetused kooliastmeti:

- 1) I kooliaste – loovuse arendamine, kinesteetiliste oskuste ja kognitiivsete võimete arendamine.
- 2) II kooliaste – lisaks loovuse arendamisele ka esteetilise tundlikkuse kasvatamine ning inimese heaolu.
- 3) III kooliaste – lisaks eelnevale iseenda mõistmine ja mõtestamine, kunstide tõlgendamine.
- 4) Gümnaasium – kunstide abil väärtushinnangute, suhtluskultuuri, empaatia ning kriitilise mõtlemise arendamine.

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete õpetamisega taotletakse, et kooliastmete lõpuks omandab õpilane järgmised teadmised, oskused ja hoiakud:

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
1) kirjeldab visuaalseid pilte, jooniseid ja sümboliteid oma kogemuse piires;	1) tõlgendab visuaalseid kujutisi oma kogemuse ja õpitu piires; 2) teab autorsuse üldisi põhimõtteid;	1) analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboliteid;	1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;

<p>2) teab kujutiste kasutamise ja jagamise head tava;</p> <p>3) kavandab lihtsamaid ülesandeid disainis ja loomes kestlikult;</p> <p>4) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi töid spontaanselt ning kavandades, kasutades eri tehnika- ja töövõtteid;</p> <p>5) kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.</p>	<p>3) kasutab õpetaja juhendamisel osalist disainimist probleemi lahendamiseks kestlikult;</p> <p>4) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstiteoseid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades, kasutades ning põhjendades eri tehnikavõtteid ja kompositsiooni;</p> <p>5) analüüsib oma teost ja tööd;</p> <p>6) arutleb loodu üle, seostades loomingut oma kogemuse piires teiste eluvaldkondadega.</p>	<p>2) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust;</p> <p>3) rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstiteose või disainiobjektide loomisel;</p> <p>4) katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;</p> <p>5) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstiteoseid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;</p> <p>6) analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.</p>	<p>2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;</p> <p>3) mõtestab ning reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;</p> <p>4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;</p> <p>5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;</p> <p>6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.</p>
---	--	--	--

Loodusained

Loodusainete valdkonda kuuluvad järgmised õppeained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia.

Loodusvaldkonna ainekava on üles ehitatud tugeva ainealase põhja loomiseks. Kõigi kooliastmete jooksul on loodusained suures mahus projektidesse kaasatud.

Üldpädevustest on loodusvaldkonnal peamine roll matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevuse arendamisel, lisaks arendatakse õpipädevust, digipädevusi, kultuuri ja väärtuspädevust läbi loodushoiu ja keskkonna väärtustamise, ainetundides ja projektides läbivalt toimuva eneserefleksiooni käigus arendatakse laste enesemääratluspädevust. Tunnid on üles ehitatud viisil, mis toetab õpilase huvi looduse ning selle uurimise vastu. Erilist rõhku pööratakse õpistrateegiate õppimisele ja teadlikule kasutamisele.

Loodusainete õpetamise eesmärk nii põhikoolis kui ka gümnaasiumis on kujundada õpilaste loodusteaduslikku pädevust, millega taotletakse, et õpilane:

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
1) tunneb huvi looduse ja selle uurimise vastu ning mõistab loodusteaduslike teadmiste vajalikkust; 2) sõnastab oma meeltega saadud kogemusi, kirjeldab nähtusi ning objektide omadusi, kasutab õpitud loodusteaduslikke mõisteid kõnes ja tekstiloomes; 3) teeb õpetaja juhendamisel lihtsamaid vaatlusi, praktilisi	1) tunneb huvi looduse, selle uurimise ja loodusainete õppimise vastu; 2) vaatab ja kirjeldab loodus- ja tehiseobjekte ning selgitab loodusnähtusi, kasutades õpitud loodusteaduslikke mõisteid, sümboleid ning ühikuid; saab aru lihtsamast loodusteadustekstist; kasutab või koostab mudelit, et näidata	1) tunneb huvi keskkonna, selle uurimise ning loodusainete õppimise vastu; 2) vaatab ja kirjeldab loodus- ja tehiseobjekte ning selgitab ja põhjendab loodusnähtusi; saab aru loodusteadustekstist, kasutab õpitud loodusteaduslikke mõisteid, sümboleid ning ühikuid, selgitades nähtusi ja protsesse; kasutab või koostab mudelit,	1) huvitub keskkonnast ja selle uurimisest, mõistab loodusteaduste omavahelisi seoseid; 2) kasutab loodusainetes omandatud teadmisi ja oskusi keskkonna objektide, nähtuste ja nende vaheliste põhjuse-tagajärje seoste selgitamiseks ning analüüsimiseks mikro-, makro- ja megatasandil, kasutades loodus- ja

<p>töid, järgides ohutusnõudeid; vormistab vaatlusinfot, teeb järeldusi ning esitleb tulemusi projektitööde kaudu;</p> <p>4) märkab ja sõnastab vahetus ümbruses esinevaid probleeme ning pakub lahendusi, langetab põhjendatud otsuseid, kasutades loovat ja kriitilist mõtlemist;</p> <p>5) leiab õpetaja suunamisel infot loodusteaduste kohta, kasutab andmekogumiseks, õppimiseks ning koostööks meedia- ja tehnoloogiavahendeid;</p> <p>6) mõistab, et teaduslikud teadmised saadakse vaatluste ning eksperimentide kaudu, teab loodusteadustega seotud elukutseid;</p> <p>7) käitub turvaliselt ning järgib tervislikke eluviise, väärtustab looduses viibimist ja oma kodukoha elurikkust, märkab looduse ilu ja erilisust ning suhtub sellesse austusega, hoolib elusolenditest ja nende vajadustest.</p>	<p>protsesside ja süsteemide mõistmist;</p> <p>3) kavandab õpetaja juhendamisel lihtsamaid praktilisi töid, sõnastab uurimisküsimusi ja kontrollib hüpoteese, järgides ohutusnõudeid ning valides sobilikke mõõtevahendeid; analüüsib andmeid, teeb järeldusi ja esitab uurimistulemusi;</p> <p>4) märkab ja sõnastab igapäevaeluga seotud probleeme ning pakub neile lahendusi, langetab põhjendatud otsuseid, kasutades loovat ja kriitilist mõtlemist;</p> <p>5) leiab infot loodusteaduste ja tehnoloogia kohta; hindab kasutatud allikate usaldusväärsust õpetaja abiga; kasutab õppimiseks, koostööks, andmekogumiseks ning -analüüsiks meedia- ja tehnoloogiavahendeid;</p> <p>6) mõistab, et teaduslikud teadmised on tõenduspõhised ning saadakse süsteemse</p>	<p>et näidata protsesside ja süsteemide mõistmist;</p> <p>3) sõnastab ja tõstatab iseseisvalt uurimisprobleeme, -küsimusi ning hüpoteese, kavandab ja korraldab uuringu, järgib ohutusnõudeid ning teeb uuringu põhjal kehtivaid järeldusi; esitab uurimistulemusi;</p> <p>4) märkab ja sõnastab igapäevaeluga seotud probleeme isiklikul, kohalikul ja globaalsel tasandil ning pakub lahendusi, langetab põhjendatud otsuseid, kasutades loovat ja kriitilist mõtlemist, võttes arvesse erinevaid aspekte (loodusteaduslikke, sotsiaalseid, majanduslikke, eetilisi);</p> <p>5) leiab infot loodusteaduste ja tehnoloogia kohta, hindab kriitiliselt kasutatud allikate usaldusväärsust, rakendab andmekogumiseks, -analüüsiks, õppimiseks ning koostööks meedia- ja tehnoloogiavahendeid;</p>	<p>täppisteadustele omast keelt ning mudeleid;</p> <p>3) sõnastab uurimisküsimusi ja hüpoteese, kavandab ja korraldab loodusteadusuuringuid, analüüsib ja tõlgendab tulemusi ning teeb kehtivaid järeldusi ja ennustusi;</p> <p>4) lahendab probleeme ja langetab igapäevaeluga seotud põhjendatud otsuseid, rakendades süsteemseid loodusteaduslikke teadmisi ning kasutades loovat ja kriitilist mõtlemist;</p> <p>5) leiab erinevatest allikatest infot loodusteaduste ja tehnoloogia kohta, hindab seda kriitiliselt; kasutab õppimiseks, andmekogumiseks ning koostööks erinevaid meedia- ja tehnoloogiavahendeid;</p> <p>6) mõistab teaduse olemust, olulisust ja piiranguid, loodusteaduste ja tehnoloogia seoseid ning riske;</p> <p>7) väärtustab elurikkust ja jätkusuutlikku arengut, käitub</p>
--	--	--	---

	<p>uurimistöö tulemusena; teadvustab teaduse ja tehnoloogia olulisust ning nende arenguga seotud riske;</p> <p>7) mõistab loodusteaduslike teadmiste vajalikkust igapäevaelus ja seotust tulevaste karjäärivalikutega, tunneb oma ümbruskonna loodusteaduste ning tehnoloogia valdkonnaga seotud elukutseid;</p> <p>8) mõistab inimtegevuse ja keskkonna seoseid kodukohas ja Eestis ning väljendab hoolivust ja lugupidamist kõigi elusolendite vastu; väärtustab elurikkust ja jätkusuutlikku arengut; tegeleb keskkonnaprobleemidega kodanikualgatuse korras; käitub turvaliselt ning järgib tervislikke eluviise.</p>	<p>6) mõistab, et teaduslikud teadmised on tõendus põhised, kuid ajas muutuvad; mõistab teaduse ning loodusteaduslike mudelite olulisust ning piiranguid; mõistab, kuidas teadus, tehnoloogia ning ühiskond üksteist mõjutavad; eristab teaduslikku ja mitteteaduslikku infot ning selgitab nende erinevusi;</p> <p>7) on motiveeritud elukestvaks õppeks, tunneb loodusteaduste ning tehnoloogiaga seotud karjäärivõimalusi;</p> <p>8) mõistab inimtegevuse ja keskkonna seoseid ning väljendab hoolivust ja lugupidamist kõigi elusolendite vastu; väärtustab elurikkust ja jätkusuutlikku arengut; tegeleb keskkonnaprobleemidega kodanikualgatuse korras; tunneb oma õigusi ja kohustusi ning piiranguid keskkonnaküsimustega tegelemisel; käitub turvaliselt ning järgib tervislikke eluviise.</p>	<p>turvaliselt, järgib tervislikke eluviise ning on ühiskondlikult aktiivse hoiakuga; teab loodusteaduste ning tehnoloogiaga seotud karjäärivõimalusi, on motiveeritud elukestvaks õppeks.</p>
--	---	---	--

Matemaatika

Matemaatika valdkonda kuuluvad järgmised õppeained: matemaatika.

Matemaatika ainekava on üles ehitatud tugeva riiklikul õppekaval põhineva ainealase ettevalmistuse tagamiseks. Matemaatika ainekaval on suur roll matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevuse arendamisel, lisaks pööratakse ainetunnis tähelepanu digipädevuste arendamisele. Matemaatika on aინena toetavas rollis paljudes projektides.

Matemaatikaõpetuse eesmärk on kujundada õpilastes eakohane matemaatikapädevus, mis tähendab matemaatika mõistete, seoste ja protseduuride tundmist, nende sisemise loogika mõistmist ning rakendamise oskust nii eluliste kui ka ainealaste probleemide lahendamisel, hõlmates ka matemaatika sotsiaalse, kultuurilise ja isikliku rolli mõistmist.

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
1) märkab ja mõistab matemaatikaga seonduvat ümbritsevas elus ning kirjeldab seda arvude või geomeetriliste kujundite abil; 2) loeb ja mõistab eakohast matemaatilist teksti; 3) loeb, mõistab ja selgitab matemaatilisel esitatud probleeme; 4) püstitab ülesande lahendamiseks vajalikud küsimused;	1) esitab matemaatilist infot erinevatel viisidel (sh üleminek ühelt esitusviisilt teisele); 2) kasutab õppeprotsessis otstarbekalt info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid, sh sisestab matemaatilisi sümboleid ja tehteid; 3) loeb, mõistab ja selgitab eakohast matemaatilist teksti;	1) loeb, esitab ja analüüsib informatsiooni tekstist, graafikult, tabelist, diagrammilt, jooniselt ja valemist; 2) kasutab iseseisvalt matemaatikat õppides otstarbekaid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid, sh sisestab matemaatilisi sümboleid ja tehteid;	1) arutleb ja argumenteerib loogiliselt; 2) leiab probleemile matemaatilise lahendustee ja matemaatika vahendid selle lahendamiseks; 3) modelleerib probleemi matemaatilisel, st tõlgib probleemi matemaatika keelde; 4) kasutab probleemide lahendamisel ja saadud tulemuste esitlemisel

<p>5) sõnastab matemaatilist lahenduvaid lihtsamaid eakohaseid probleeme;</p> <p>6) lahendab iseseisvalt tekstülesandeid ja hindab saadud tulemuse reaalsust;</p> <p>7) saab aru õpitud mõistetest ja reeglitest ning oskab neid rakendada;</p> <p>8) selgitab ja põhjendab arvutamiskäike;</p> <p>9) mõistab matemaatika olulisust ja tunneb vajadust ning huvi matemaatikateadmisi omandada;</p> <p>10) kasutab õppeprotsessis otstarbekalt õpetaja juhendamisel info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid.</p>	<p>4) loeb, mõistab ja selgitab matemaatilist esitatud probleeme;</p> <p>5) sõnastab matemaatilist lahenduvaid probleeme;</p> <p>6) tunneb probleemülesande lahendamise üldist skeemi ja erinevaid lahendusstrateegiaid;</p> <p>7) teab, et ülesannetel võib olla erinevaid lahendusteid;</p> <p>8) põhjendab oma mõttekäike ja kontrollib nende õigsust;</p> <p>9) liigitab objekte ja nähtusi ning analüüsib ja kirjeldab neid mitme tunnuse järgi;</p> <p>10) on teadlik õppija, kes kasutab enda jaoks sobivaid õppemeetodeid ja hindab oma arengut matemaatiliste teadmiste ja oskuste omandamisel.</p>	<p>3) loeb, mõistab, selgitab ja üldistab eakohast matemaatilist teksti;</p> <p>4) esitab erinevate eluvaldkondade probleeme matemaatilist;</p> <p>5) koostab ja lahendab mitmetehtelisi probleemülesandeid;</p> <p>6) mõistab ja kasutab erinevaid probleemide lahendamise strateegiaid ning oskab analüüsida nende erinevusi;</p> <p>7) koostab erinevate eluvaldkondade probleemide lahendamiseks sobivaid matemaatilisi mudeleid, lahendab neid ja üldistab saadud tulemusi;</p> <p>8) mõistab matemaatiliste mõistete ja seoste vahelist süsteemsust;</p> <p>9) analüüsib olemasolevaid fakte ja jõuab loogilise arutluse kaudu järeldusteni, püstitab hüpoteese ja kontrollib neid;</p> <p>10) on teadlik õppija, kes hindab oma arengut matemaatikaliste teadmiste ja oskuste omandamisel, tahab oma</p>	<p>erinevaid matemaatilisi esitusviise ja abivahendeid;</p> <p>5) kasutab oskuslikult matemaatika sümboolikat ja keelt;</p> <p>6) suhtleb matemaatilistel teemadel, selgitab esitatud lahendusi; tõlgendab saadud tulemusi, andes neile ka omapoolse hinnangu.</p>
--	--	---	--

		matemaatilist mõtlemist arendada ning mõistab oma matemaatikateadmiste väärtust edasist tegevust kavandades.	
--	--	--	--

Sotsiaallained

Sotsiaallainete valdkonda kuuluvad järgmised õppeained: ajalugu, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus.

Emili kooli sotsiaallainete ainevaldkond kujundab õpilaste üldpädevusi mitmekülgse lähenemisega erinevates õppeainetes. Julgustab õpilasi analüüsima, suhtlema ning probleeme lahendama, mis aitavad õpilastel mõista oma rolli perekonnas, kogukonnas ja ühiskonnas laiemalt. Läbivalt tegeletakse Eesti kultuuripärandi, inim- ja kodanikuõiguste analüüsiga. Rakendatakse lõimingut, mis võimaldab õpilastel näha seoseid erinevate teemade ja valdkondade vahel ning mõista nende terviklikku mõju ühiskonnale.

Sotsiaallainete õpetamise kaudu taotletakse, et kooliastmete lõpuks õpilane:

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
1) näitab Eesti Vabariigi ja oma kodukoha asukohta kaardil, tunneb Eesti ja kodukoha sümbolikat, olulisi inimesi ja paiku; 2) väärtustab enda ja kaaslaste huvisid ning positiivset suhtumist iseendasse; 3) mõistab õppimise tähtsust igapäevaelus hakkama	1) teab, et ühiskond mõjutab inimest tervikuna, sealhulgas ka tervisekäitumist ja suhtlemist; 2) väärtustab inimeste positiivseid omadusi ning positiivset mõtlemist, mõistab inimeste individuaalseid erinevusi ja on erinevuste suhtes salliv.;	1) teab, kuidas ühiskond mõjutab inimeste tervisekäitumist, suhtlemist ja õppimist; 2) mõistab inimese arengut murde- ja noorukieas; 3) teab, kuidas kujundada ja hoida positiivset suhtumist iseendasse; 4) väärtustab enese arendamise vajadust ja elukestvat õpet,	1) tunneb huvi kogukonna, rahva ja maailma arengu vastu, mõistab ühiskonnas toimunud ja toimuvate muutuste põhjusi, tagajärgi ja seoseid; 2) tunneb huvi enda arengu vastu, hindab ennast adekvaatselt, analüüsib oma võimalusi, usub endasse ja kavandab oma tulevikku,

<p>saamisel ja tuleviku kavandamisel;</p> <p>4) teab, et inimeste õigustega kaasnevad kohustused;</p> <p>5) mõistab üldtunnustatud käitumisnormide ja seaduste järgimise vajalikkust;</p> <p>6) tunneb liiklusreegleid ja jälgib enda ja teiste ohutust liigeldes;</p> <p>7) teab erinevaid teabeallikaid, oskab leida infot ja teab, mille põhjal hinnata infoallikate usaldusväärsust;</p> <p>8) märkab inimeste erinevaid omadusi ja arvamusi;</p> <p>9) mõistab sõpruse ja koostöö väärtust ning üksteise eest hoolitsemise ja abistamise vajadust;</p> <p>10) teab, mis on vägivald; mõistab, et vägivald ei ole lubatud ja oskab vajaduse korral abi leida;</p> <p>11) teab eesti rahvakombeid ja mõistab enda rolli kommete ja tavade hoidja ja kandjana;</p> <p>12) suhtub sallivalt Eestis elavate inimeste keelelistesse ja kultuurilistesse erinevustesse;</p>	<p>3) mõistab, et murdeea arengutempo on erinev, aktsepteerib oma kehalisi muutusi ja keha eest hoolitsemise vajalikkust;</p> <p>4) on loov ja ettevõtlik;</p> <p>5) on iseseisev otsustaja, seostab otsuseid tagajärgedega. Teab, et „ei“ ütlemine on võimalus seista oma õiguste eest;</p> <p>6) kirjeldab tõhusaid sotsiaalseid oskusi igapäevaelus; väärtustab hoolivust, ausust, õiglust, vastutustunnet, üksteise abistamist, sõprust ja armastust vastastikuse toetuse ning usalduse allikatena;</p> <p>7) teab, millest suhtlemine koosneb, mõistab avatud suhtlemise eeliseid ja ohtusid ning järgib turvalise suhtlemise reegleid;</p> <p>8) mõistab, et konfliktid on osa elust, teab konfliktide võimalikke põhjusi ja tõhusaid lahendusviise, mõistab erinevate käitumisviiside tagajärgi;</p>	<p>mõistab oma võimalusi ja vastutust enda elutee kujundamisel;</p> <p>5) on loov ja ettevõtlik;</p> <p>6) mõistab, et inimene on sotsiaalne olend, mõistab normide vajalikkust ühiselus; väärtustab hoolivust, ausust, õiglust ja vastutustunnet aktiivse ühiskonnaliikmena;</p> <p>7) teab, et inimesed erinevad rahvuse, soo, vaimse ja füüsilise suutlikkuse ning vaadete ja usutunnistuste poolest; on erinevuste suhtes salliv;</p> <p>8) teab, et ühiskond kaitseb laste tervist ja heaolu seadustega;</p> <p>9) kasutab terviseinfo saamiseks teaduspõhiseid allikaid ja spetsialistide abi;</p> <p>10) väärtustab positiivseid suhteid, nende loomist ja hoidmist; mõistab ja aktsepteerib inimliku läheduse erinevaid avaldumisviise;</p> <p>11) mõistab ja aktsepteerib seksuaalse arengu individuaalsust, seksuaalse identiteedi erinevaid</p>	<p>võtab vastutuse oma tuleviku kujundamise eest, väärtustab loovust ja ettevõtlikkust ning arendab endas neid omadusi ja pädevusi;</p> <p>3) austab demokraatiat ja inimõigusi, teab oma õigusi ja kohustusi, järgib seadusi, üldinimlikke väärtusi ja üldtunnustatud käitumisnorme, kujundab oma arvamuse ning on vastutustundlik ja aktiivne ühiskonnaliige, on lojaalne Eesti riigile;</p> <p>4) valdab infootsimise meetodeid, hindab kriitiliselt allikate usaldusväärsust ja teabe sisu; väärtustab teaduspõhist maailmapilti;</p> <p>5) aktsepteerib inimeste individuaalseid erinevusi, kultuurilist ja maailmavaatelist mitmekesisust, suhtub neisse sallivalt, kui need pole inimväärikust alandavad või inimsusevastased;</p> <p>6) tunnetab oma rolli Eesti kultuuripärandi hoidja ja</p>
---	---	--	--

<p>13) oskab oma tervist hoida; 14) teab tervist ohustavaid tegureid, tunneb ära ja oskab hoiduda või keelduda tervist ohustavatest olukordadest; 15) oskab planeerida oma tegevusi ja väärtustab aktiivset vaba aja veetmist; 16) oskab kasutada lihtsamaid esmaabivõtteid ja kutsuda vajaduse korral abi; 17) teab raha teenimise, hoidmise ja kasutamise võimalusi, käitub teadliku ja säästliku tarbijana; 18) mõistab keskkonna hoidmise tähtsust ja enda võimalusi selles.</p>	<p>9) teab probleemide erinevaid lahendusviise ning mõistab koostegutsemise väärtust; 10) mõistab meediast tulenevaid ohtusid oma käitumisele ja suhetele ning vastutust oma sõnade ja tegude eest; 11) mõistab autoriõiguste järgimise vajalikkust; 12) teab, kuidas leida usaldusväärseid terviseinfo allikaid, ja teab, kust terviseprobleemi korral abi küsida; 13) väärtustab tervist, tervislikku eluviisi ja keskkonda ning mõistab eluviisi ja keskkonna mõju tervisele; 14) teab, mis on riskikäitumine, teab riskikäitumist ennetavaid ja soodustavaid tegureid ja riskikäitumise mõju inimese tervisele; mõistab enda valikute tagajärgi; 15) mõistab uimastite tarbimisega kaasnevat riski, väärtustab tervislikku elu uimastiteta ja teeb tervislikke valikuid.</p>	<p>avaldivormid ja seksuaalõigusi; 12) mõistab füüsilise, vaimse ja sotsiaalse tervise vastastikust seost ja neid mõjutavaid tegureid; 13) mõistab eluviisi, keskkonna ja pärilikkuse mõju tervisele ning tervisliku eluviisi ja turvalise käitumise tähtsust igapäevaelus; 14) väärtustab partnerite vastutustundlikku käitumist seksuaalsuhetes; oskab leida infot seksuaaltervist puudutavate küsimuste kohta.</p>	<p>kandjana, väärtustab inimkonna kultuuripärandit ja aktsepteerib kultuurierinevusi; 7) hoolib endast ja teistest, järgib tervislikke eluviise, käitub turvaliselt enda ja teiste inimeste suhtes, hoiab keskkonda, on teadlik tarbija; 8) võtab vastutuse inimesena, kodanikuna, perekonna- ja ühiskonnaliikmena.</p>
---	--	--	---

Tehnoloogia

Tehnoloogia valdkonda kuuluvad järgmised õppeained: tööõpetus, tehnoloogia/käsitöö, kodundus.

Tehnoloogia valdkonda kuuluvad õppeained on esteetilis-praktilised ning tehnilis-tehnoloogilised ja nende õppimise eesmärk on arendada loovust, huvi, vastutustunnet, iseseisvust ning probleemide lahendamise oskust, hõlmates nii käelist kui ka intellektuaalset tegevust. Õppe käigus erinevaid materjale, töövahendeid, töötlemistehnoloogiaid ning digivahendeid kasutades suureneb õpilaste usk enda võimetusse ning nad omandavad valdkonnaüleseid oskusi, et tulla toime igapäevaelus.

Õpe on tervik ja lähtub põhimõttest ideest teostuseni, milles on oluline tööõõmu ja probleemide kogemine oma ideede esitamisel, disainimisel ja materjalide töötlemisel konkreetseks tulemuseks vastavalt püstitatud eesmärgile.

Tehnoloogiaainete õpetamise kaudu taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

I kooliaste (tööõpetus)	II kooliaste (Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus)	III kooliaste (Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus)
1) eristab esemelist keskkonda (materjale ja töövahendeid) ning töötab ohutult; 2) mõistab materjalide säästliku kasutamise vajalikkust; 3) leiab õpetaja abiga ülesandele loovaid lahendusi; 4) töötab õpetaja juhendamisel üksi ja koos teistega rühmas; 5) märkab õpetaja abiga seoseid teistes ainetes õpituga; 6) tunneb oma pere ja kodukoha kultuuritraditsioone ja oskab neid kaaslastele tutvustada;	1) tunneb, valib ja kasutab mitmesuguseid õpitud materjale ning töövahendeid; 2) kasutab materjale ja töövahendeid säästlikult ning järgib oma tegevuses jätkusuutlikkuse põhimõtteid; 3) tunneb ohutusnõudeid ja järgib ohutu töötamise reegleid; 4) mõistab töö terviklikkust ideest teostuseni, kavandades ning tehes oma tööd	1) valib oma ideede teostamiseks sobivaid materjale, töövahendeid, seadmeid, masinaid ja töötlemisviise turvaliselt ning otstarbekalt, teadvustades nende mõju majandus-, sotsiaal- ja looduskeskkonnale; 2) kasutab erinevaid teabeallikaid loova mõttetöö ja praktilise tegevuse ühendamiseks;

<p>7) saab aru tervisliku toitumise olulisusest ning oskab teadmiseid igapäevaselt rakendada;</p> <p>8) märkab sarnasusi ja erinevusi enda ning teiste töös, kirjeldab oma tegevust;</p> <p>9) saab aru puhtuse ja korra hoidmise vajalikkusest ja panustab avaliku ruumi korrashoidu;</p> <p>10) tunneb rõõmu käelisest tegevusest ja õppes osalemisest.</p>	<p>omandatud teadmiste ja oskuste baasil;</p> <p>5) järgib suulisi ja kirjalikke juhiseid ning mõistab koostöö olulisust;</p> <p>6) tunneb ära ning rakendab teistes ainetes õpitud teadmisi ja oskusi praktikas;</p> <p>7) tunneb ja väärtustab kodukoha ning Eesti kultuuri- ja toidutraditsioone;</p> <p>8) selgitab tervisliku toitumise põhitõdesid ja rakendab neid;</p> <p>9) vastutab enda töö ja selle tegemise eest;</p> <p>10) kirjeldab ja hindab oma tööd, tööprotsessi ja lõpptulemust;</p> <p>11) teab ja järgib hügieeni, korra ja puhtuse nõudeid.</p> <p>12) tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest.</p>	<p>3) kavandab, planeerib, teostab ja mõtestab töö protsessi põhimõttel ideest teostuseni, arvestades eesmärgistatud tulemust ning esteetilisust;</p> <p>4) valib ja kasutab teistes õppeainetes õpitud teadmisi ning seostab neid igapäevaeluga;</p> <p>5) on ettevõtlik ning lahendab loovalt esile kerkinud probleeme nii iseseisvalt kui ka rühmas;</p> <p>6) väärtustab Eesti ja teiste rahvaste kombeid ning esemelise ja toidukultuuriga seotud traditsioone;</p> <p>7) teeb vahet toitumise eripäral (kultuuriline, tervisest lähtuv jm) ning oskab neid teadmisi rakendada toitu valides ja valmistades;</p> <p>8) esitleb ning põhjendab tehtud valikuid ja tööprotsessi nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>9) analüüsib ning hindab nii enda kui ka teiste tööd ja selle lõpptulemust;</p>
---	--	---

		10) teadvustab praktiliste eluoskuste valdamise vajalikkust; 11) väärtustab loovat isetegemist ning sellega seonduvat vaimset heaolu ja tervislikku eluviisi; 12) hindab enda huve ja sobivust erinevateks ametiteks või hobidega tegelemiseks.
--	--	---

Võõrkeeled

Võõrkeelte valdkonda kuuluvad järgmised õppeained: inglise keel, vene keel, hispaania keel, saksa keel.

Võõrkeelte ainevaldkonna eesmärk on tagada, et õpilastel kujuneks eri keeltes välja suutlikkus mõista, väljendada ja tõlgendada kontseptsioone, mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi nii suuliselt kui ka kirjalikult (kuulamine, rääkimine, lugemine ja kirjutamine) mitmesugustes ühiskondlikes ja kultuurisituatsioonides, lähtudes nende vajadustest ja soovidest.

Emili Kooli keeleõppe üldine suund on kommunikatiivne keeleõpe. Rakendame jooksvates projektides osaledes ning õpetajatevahelises koostöös lõimingu põhimõtteid.

Võõrkeeleõppe tulemusena kujuneb õpilastel eakohane võõrkeelepädevus vähemalt kahes võõrkeeles, mis tähendab, et õpilane:

- 1) mõistab ja vahendab võõrkeeles esitatut;
- 2) suhtleb eesmärgipäraselt ja olukohaselt nii kõnes kui ka kirjas;
- 3) loob ja esitab nii suuliselt kui ka kirjalikult eri liiki tekste;
- 4) tunneb õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade kultuuri;
- 5) mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 6) väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima;
- 7) kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte;

8) omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

A-võõrkeele pädevused kooliastmeti

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
<p>I kooliaste 3. klassi lõpetaja saavutab A1-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab kuulates aru lühikestest lausetest ja lihtsatest igapäevastest väljenditest; reageerib adekvaatselt väga lihtsatele küsimustele ja juhistele; 2) räägib õpitud lauseid kasutades ning õpitud sõnadest ja väljenditest lühikesi lihtlauseid moodustades; 3) mõistab lugedes väga lihtsaid tekste fraashaaval, leides üles õpitud sõnad ja väljendid ning tuginedes neile; 4) kirjutab õpitud sõnu ja lauseid ning täidab õpitud sõnavara kasutades lihtsat lünkteksti; 5) kasutab esmaseid keeleõppestrateegiaid (kordamist, seostamist); 	<p>II kooliaste 6. klassi lõpetaja saavutab A2-keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab kuulates aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest ning tuleb toime igapäevases suhtluses, kui vestluskaaslane räägib aeglaselt; 2) osaleb suulises suhtluses igapäevastel teemadel ja olmeolukordades, kasutades põhiliselt lihtlauseid; 3) mõistab lugedes lühikese ja lihtsa teksti põhiideed ja -sõnumit ning olulist teavet selles; 4) kirjutab lühikesi ja lihtsaid, peamiselt lihtlausetest koosnevaid tekste; 5) kasutab õpetaja juhendamisel erinevaid keeleõppestrateegiaid ja keeleõppe abivahendeid 	<p>III kooliaste Põhikoolilõpetaja saavutab B1- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab kuulates aru erinevat tüüpi autentsete tekstide põhisisust ja tuleb igapäevases suhtluses enamasti toime; 2) osaleb ettevalmistuseta suulises suhtluses, kui kõneaine on tuttav; väljendab mõtteid võrdlemisi ladusalt, kuid üldsõnaliselt; 3) mõistab lugedes igapäevaelu käsitlevaid faktipõhiseid ja lihtsaid kirjanduslikke tekste; 4) kirjutab konkreetset infot, arvamusi ja tundeid sisaldavaid lihtsaid seotud tekste; 5) kasutab endale sobivaid keeleõppestrateegiaid ja keeleõppe abivahendeid (tõlkesõnaraamatut, internetti); 	<p>Gümnaasium Gümnaasiumilõpetaja saavutab B2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab kuulates aru erinevat tüüpi autentsetest tekstidest ja tuleb igapäevases suhtluses edukalt toime; 2) vestleb spontaanselt ja ladusalt; selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi; 3) mõistab lugedes erinevat liiki faktipõhiseid ja kirjandustekste, ehkki spetsiifilised terminid ja idiomatilised väljendid võivad tekitada raskusi; 4) kirjutab erilaadilisi sidusaid ja loogilisi tekste, vajaduse korral sünteesides ja hinnates mitmest allikast pärit infot ja seisukohti;

<p>6) teab õpitava keele maa(de) põhiandmeid ja olulisemaid tähtpäevi;</p> <p>7) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.</p>	<p>(tõlkesõnaraamatut, internetti);</p> <p>6) teab õpitava keele maa(de) kultuuri(de) põhijooni;</p> <p>7) teadvustab õpitava keele maa(de) ja oma maa suhtlustavade sarnasusi ja erinevusi ning arvestab neid suhtluses.</p>	<p>6) kasutab õpitavat keelt, et tarbida kultuuri (kirjandust, muusikat, filmikunsti, meediat) ja leida vajalikku teavet;</p> <p>7) käitub erinevates olukordades vastava kultuuri suhtlustavasid järgides.</p>	<p>5) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (seletussõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;</p> <p>6) kasutab õpitavat keelt, et tarbida kultuuri (kirjandust, muusikat, filmikunsti, meediat);</p> <p>7) selgitab oma ja teisele kultuurile omaseid kultuuritavasid ning nende erinevuste tõttu tekkida võivaid arusaamatusi;</p> <p>8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;</p> <p>9) kasutab võõrkeeleõppes omandatud teadmisi ja oskusi teiste õppeainete omandamisel ja vastupidi.</p>
---	---	---	---

B-võõrkeele pädevused kooliastmeti

II kooliaste	III kooliaste	Gümnaasium
II kooliaste 6. klassi lõpetaja saavutab B-võõrkeeles A1- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:	III kooliaste Põhikooli lõpetaja saavutab B-võõrkeeles A2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:	Gümnaasium Gümnaasiumilõpetaja saavutab B1- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta:

<ol style="list-style-type: none"> 1) saab kuulates aru lühikestest lausetest ja lihtsatest igapäevastest väljenditest; reageerib adekvaatselt väga lihtsatele küsimustele ja juhistele; 2) räägib õpitud lauseid kasutades ning õpitud sõnadest ja väljenditest lühikesi lihtlauseid moodustades; 3) mõistab lugedes väga lihtsaid tekste fraashaaval, leides üles õpitud sõnad ja väljendid ning tuginedes neile; 4) kirjutab õpitud sõnu ja lauseid ning täidab õpitud sõnavara kasutades lihtsat lünkteksti; 5) kasutab varasemas võõrkeeleõppes omandatud keeleõppestrateegiaid ja tuttavaid keeleõppe abivahendeid (tõlkesõnaraamatut, internetti); 6) teab õpitava keele maa(de) põhiandmeid ja olulisemaid tähtpäevi; 7) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) saab kuulates aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest ning tuleb toime igapäevases suhtluses, kui vestluskaaslane räägib aeglaselt; 2) osaleb suulises suhtluses igapäevastel teemadel ja olmeolukordades, kasutades põhiliselt lihtlauseid; 3) mõistab lugedes lühikese ja lihtsa teksti põhiideed ja -sõnumit ning olulist teavet selles; 4) kirjutab lühikesi ja lihtsaid, peamiselt lihtlausest koosnevaid tekste; 5) kasutab iseseisvalt erinevaid keeleõppestrateegiaid ja keeleõppe abivahendeid (tõlkesõnaraamatut, internetti); 6) teab õpitava keele maa(de) kultuuri(de) iseloomulikke jooni; 7) teadvustab õpitava keele maa(de) ja oma maa suhtlusnormide sarnasusi ja erinevusi ning arvestab neid suhtluses. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) saab kuulates aru erinevat tüüpi autentsete tekstide põhisisust ja tuleb igapäevases suhtluses enamasti toime; 2) osaleb ettevalmistuseta suulises vestluses, kui kõneaine on tuttav; väljendab mõtteid võrdlemisi ladusalt, kuid üldsõnaliselt; 3) mõistab lugedes igapäevaelu käsitlevaid faktipõhiseid ja lihtsaid kirjandustekste; 4) kirjutab seotud teksti reaalsest või kujuteldavast sündmusest; 5) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (tõlkesõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades; 6) kasutab õpitavat keelt, et tarbida kultuuri (kirjandust, muusikat, filmikunsti, meediat); 7) käitub erinevates olukordades vastava kultuuri suhtlusnormide kohaselt; 8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid; 9) kasutab võõrkeeleõppes omandatud teadmisi ja oskusi teiste õppeainete omandamisel ja vastupidi.
--	--	---

Tulevikuinimene

Tulevikuinimese valdkonda kuuluvad järgmised moodulid: „Projektid“, „Tulevikukeel“, „Õppetunnid minevikust“.

Valdkonna sihiks on tulevikuoskustega inimese arengu toetamise. Fookuses on tulevikuoskuste arendamine, et kiiresti muutuv maailmas edukalt ja ennastsäästvalt toime tulla. Keskendume vaimse vastupidavuse, emotsionaalse intelligentsuse, kriitilise mõtlemise ja kohanevusvõime arendamisele.

Projektide mooduli eesmärk on toetada tugevaid ainealaseid teadmisi koos elulise, praktilise ja rakendusliku seostamisoskusega, lisaks toetada õpi-, koostöö- ja enesejuhtimisoskuse kujunemist. „Tulevikukeele“ mooduli eesmärk on arendada õpilaste digipädevust, kriitilist mõtlemist, loovust, uurimisoskusi ja vastutustundlikku tehnoloogiakasutust kiiresti muutuv maailmas. Mooduli „Õppetunnid minevikust“ eesmärk on anda õpilasele teadmistepagas selle kohta, milline oli inimene ja teda ümbritsev ühiskond, sh kultuur eri aegadel, milline mõju on erinevatel ajastutel edasisele ning mida erinevatest perioodidest õppida.

Valdkonna läbimisel taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

- 1) kasutab tehnoloogiat teadlikult, loovalt ja vastutustundlikult;
- 2) mõtleb kriitiliselt ja eristab usaldusväärset infot eksitavast;
- 3) väljendab oma mõtteid selgelt ja mõjusalt eri vormides;
- 4) lahendab päriselulisi probleeme loovalt ja koostöiselt;
- 5) kavandab ja viib läbi uurimuslikke ning loovaid projekte;
- 6) mõistab kultuuri, ajaloo ja ühiskonna seoseid mineviku, oleviku ja tulevikuga;
- 7) loob tähendust eri ainevaldkondi lõimides;
- 8) tunneb ja juhib ennast õppijana;
- 9) tegutseb eetiliselt ja arvestab oma tegevuse mõjuga;
- 10) julgeb algetada ja ellu viia oma ideid.

Võõrkeelte õpe Emili koolis

Alustame A-võõrkeele (inglise keele) õpet juba 1. klassis. A-võõrkeelt on kuni 6. klassini kolm nädalatundi (3x45 minutit), 7-9. klassis 1,5 (1,5x80 minutit) ainetundi nädalas, gümnaasiumi jooksul 9 kursust.

1. ja 2. klassi inglise keele tundidega ületame põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud õppetundide arvu (Põhikooli riiklik õppekava § 15 lg 3) kahe nädalatunni võrra kummaski klassis. Inglise keele lisatunnid 1.-2. klassis on õppepäeva sees olevad huviringitunnid. Enne õppelepingu sõlmimist tutvub lapsevanem kooli õppekavaga ja lepingu sõlmimisel nõustub inglise keele lisatundidega 1.-2. klassis. Inglise keele tundide alustamine 1. klassist on olnud Emili lastevanemate soov algusest peale ning veidi suurem nädalakoormus ei ole meie õpilastele muresid juurde toonud. Riiklikus õppekavas ette nähtud lisaressurss (Põhikooli riiklik õppekava § 15 lg 4) on arvestatud projektõppele kuluva ajale, sest projekti elluviimise seaduse tõttu võtab 1.-2. klassis palju rohkem aega kui hilisemates. Seega on inglise keele huviringitunnid päeva sees meie jaoks hästi toimiv lahendus.

B-võõrkeele tundidega alustame 4. klassist. Kuni 2022./2023. õppeaastani (kaasa arvatud) oli Emili kooli põhikooliõpilaste B-võõrkeeleks vene keel. 2023. aasta sügisel neljandasse klassi läinud ja nooremad õpilased edaspidi valivad alates 4. klassist B-võõrkeelena vene või hispaania keele. 4. ja 5. klassis on B-võõrkeele tunde kaks (2x45 minutit) nädalas, 6. klassis kolm (3x45 minutit) nädalas ja 7-9. klassis 1,5 (1,5x80 minutit) nädalas. Gümnaasiumi jooksul on B1 võõrkeeles 5 kursust. Gümnaasiumis on B1 võõrkeele valik võimalus teha vene, saksa ja hispaania keele vahel.

3. klassi lõpus teevad lapsevanemad avalduse, kumma B-võõrkeele nad valivad. Avalduse saab esitada Stuudiumis. B-võõrkeele rühm avatakse, kui selle valib vähemalt 10 last. Võõrkeele õpperühmas on maksimaalselt 19 õpilast. Kui üks B-võõrkeele gruppidest ei avane soovijate vähesuse tõttu, siis võimaldame lapsel osaleda vastava keele huviringis (1x45 minutit nädalas) ja õppepäeva sees õpib õpilane teist B-võõrkeelt.

Gümnaasiumis teeb õpilane B1 võõrkeele valiku 10. klassi alguses.

Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest. Õpilastele, kelle emakeel ei ole õppekeel või kes koduses suhtluses räägivad õppekeelest erinevat keelt, mis on vähemalt ühe vanema emakeel, korraldab kool keele- ja kultuuriõpet, kui seda soovivad vähemalt kümme sama emakeele või koduse suhtluskeele õpilast.

Võõrkeele oskuste taotletav tase kooliastmete kaupa on leitav õppekava üldosa Lisast 1.

Hindamine ja arengu toetamine

Hindamine on tagasiside ja hinnangu andmine õppija arengule, teadmistele, oskustele ja hoiakutele. Seejuures on hindamisprotsessi jooksul aktiivne nii õppija, õpetaja kui ka lapsevanem. Emili Koolis toetub hindamine eelkõige riikliku õppekava üldosale ning kooli visioonile, milleks on eneseteadlik, heade õpioskustega, avatud ja hooliv õpilane.

Hindamise ja tagasisidestamise eesmärgid ja funktsioonid

Hindamise eesmärk on ühelt poolt toetada iga õpilase arengut, innustada ja suunata teda õppimises ning anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta; teiselt poolt anda infot õpetajale iga õpilase ja kogu klassi õppimise toetamisel ning viimaks anda ka formaalne alus viia õpilane üle järgmise klassi ning teha otsus kooli lõpetamisest.

Hindamine ei toimu alles pärast õppimist, vaid ka eelneb õppeprotsessile – sobivate ja väljakutset pakkuvate õppe-eesmärkide seadmiseks, õppijate edasimineku ja arengu jälgimiseks ja kaardistamiseks on esmalt vaja hinnata konkreetsete õppijate ja klassi kui terviku taset (eelhindamine, paigutushindamine või diagnostiline hindamine).

Emili Koolis lähtume hindamisel sotsiaal-konstruktivistlikust õpikäsitusest, mis väärtustab õppijate aktiivset osalust. Õpilase rolliks pole olla üksnes hindamise objekt (mõõdetav), vaid ka subjekt, kes osaleb ise õppe eesmärgistamises ja hindamises. Peamiseks sihiks see, et õppija võtab vastutuse oma õppeprotsessi eest, oskaks seda eesmärgistada, kavandada, vajadusel kavasid muuta ning nii protsessi kui ka tulemusi hinnata. Nüüdisaegse õpikäsituse valguses, mille keskmeks on õppija enda aktiivsus ja omavastutus, on oluliseks kriteeriumiks ka see, et hindamiskriteeriumid on juba eelnevalt kõigile osapooltele teada. Selleks, et hindamine ja tagasiside õppijaid motiveeriks, ei piisa vaid nende informeeritusest – nad peavad õppe eesmärgid ja neid täpsustavaid edu- või hindamiskriteeriume ka väärtustama.

Õppimist toetav tagasiside on osa nüüdisaegsest õpikäsitusest, mille keskmeks on õppija areng. Oluline on aga teadvustada, et tagasiside ei toimi kui asi iseeneses, oluline on see, kas ja kuidas õppija seda kasutab, mis omakorda on seotud õpikäsitusega laiemalt.

Emili koolis annab õppijale tagasisidet, mis (a) võtab võrdluse aluseks mitte ümbritsevate õpilaste tulemused, vaid pigem kokkuleppelise standardi, sh õpiväljundid (standardipõhine hindamine); (b) viitab õppimise protsessi käigus toimunud muutustele ja kuidas ning mida õpilane tegi, et muutus saavutati, mitte õppija enda omadustele ja (c) toetab ebaõnnestumise olukorras arusaama, et see tulenes mitte isikust endast, vaid sellest, kuidas ta pingutas ning protsessiks valmistus.

Hinnangud ja hinded Emili Koolis ei kajasta seda, kes õppija on, vaid seda, kus õppija oma õppimisteedel on. See tähendab, et hinnang või hinne on osa süsteemist, mis aitab aru saada, mille õpilane on juba selgeks saanud, millega saab ta veel edasi tegeleda ning miks just need teadmised/oskused on parema mõistmise saavutamiseks olulised. Oluline on seejuures ka aspekt, et hinnang sellele, kus õppija oma teekonnal on, on alati ajutine, mitte kunagi lõplik. Emili Kooli hindamissüsteemi siht on, et õppijad muutuvad enam teadlikuks oma õppimise ja edenemise protsessist ning annavad ise hinnanguid oma tehtud töödele ja edenemisele.

Õppimist toetav hindamine (ÕTH)

Emili Koolis on fookuses õppeprotsess, selle vältel kogutav info, selle interpreteerimine ja info analüüsi alusel toimuv tagasisidestamine nii õpetaja kui õppijate endi poolt.

Õppimist toetava hindamise neli põhielementi:

- õppija(te) hetketaseme määramine, eesmärgistamine;
- õppeprotsessi jälgimine, edasimineku kaardistamine;
- tagasisidestamine;
- õppija(te) kaasamine hindamisprotsessi.

ÕTH eesmärgiks on toetada kõiki õppeprotsessi osapooli, andes nii lastevanematele, õpetajatele kui õppijatele tagasisidet ning lisaks sellele juhendades õppijaid, et parandada ja kiirendada nende õppimisprotsessi ning toetada nende eneseregulatsiooni oskuste, sh enesehindamise oskuse arengut. Õppijate kaasamine õppe kavandamis- ja hindamisprotsessi on ÕTH võtmeküsimus, sest see võimaldab õppijatel oma õppimise eest ise vastutust võtta.

ÕTH põhiküsimused on õppija hetketaseme määramine, selle võrdlemine seatud õpieesmärkidega ning selle kavandamine, kuidas jõuda hetkeseisust eesmärgiks seatud olukorda (kuidas ületada lõhet hetkeolukorra ja eesmärgi vahel). Hindamist kasutame Emili Koolis õppeprotsessi edasiseks kavandamiseks ja vajadusel mõlema osapoole (nii õpetaja kui õppija) tegevuse kohandamiseks või muutmiseks, et tagada tõhusam ja tulemuslikum õpe. Tegemist on hindamisega, mille tulemused võimaldavad veel midagi muuta – paremini või teistmoodi õppida.

Hindamine toimub alati millegi suhtes. Õppe-eesmärgid on määratletud riiklikus õppekavas (nt taotletavate õpitulemuste või õpiväljunditena) ja täpsustatud Emili kooli õppekavas. ÕTH analüüsib nende saavutamist või nende poole liikumist ja seda õppimist toetaval viisil ka pidevalt tagasisidestama.

Seega on tagasiside, mis annab teada, milline on õppija hetketase võrreldes õpiväljunditega, ÕTH oluline osa. Selleks nii õpetaja kui õppija:

- 1) teavad algpunkti, taset, millest õppija alustas;
- 2) mõistavad edasisi juhiseid (lisaks infole õpiväljundi saavutamise/omandamise määra kohta) – mida teha, et väljundit (paremini) saavutada, nn edasisidet.

Emili Koolis ei piirdu tagasiside üksnes riiklikus õppekavas sätestatud (ainealaste) õpiväljunditega, vaid ka laiemate hariduslike sihtide (nt üldpädevuste, väärtushoiakute) ja iga õppija isikliku arenguga.

Emili Koolis püüdleme selle poole, et tagasiside on õigeaegne, optimaalne ja mõistetav, on suunatud strateegiatele, kuidas sooritust/tööd paremaks muuta või õppeprotsessi ennast tõhusamaks muuta, on parajat väljakutset pakkuv ja on hästi ajastatud. Tagasiside on kirjeldav – toob välja selle, millises osas on õppe-eesmärgid juba saavutatud ja mida teha, et astuda järgmine samm.

ÕTH oluline aspekt on õppijate kaasamine, mis aitab arendada õpilaste vaimset võimekust ja tuua välja nende eripärasid ning suurendada enesekindlust. Tänapäevasele õppimist toetavale hindamisele on iseloomulik, et info koguja, analüüsija ja tagasisidestaja ei ole üksnes õpetaja, vaid eelkõige õppija ise. Eesmärgiks on iga õppija enesehindamise ja eneseanalüüsi oskuste areng, mis toimub õpetaja, kaaslaste ja erinevate digilahenduste toel. Lõppsiht on, et õppijal kujuneks valmisolek ja hoiak – nii oskused kui ka motivatsioon – elukestvaks õppeks.

Emili Koolis on oluline õppe eesmärgistamine. Ühiselt seatud lõimitud eesmärkide alusel võimaldab ÕTH arvesse võtta ja kirjeldada edasiminekut ka valdkondades, mida traditsiooniliselt pole hinnatud, nendeks on 21. sajandil oskused/üldpädevused.

Hindamise instrumendid Emilis

Lõpp-Hindamine	Õppimist toetav hindamine	INSTRUMENT	VASTUTUS	EESMÄRK	PÕHJENDUS	RAKENDAMINE
X	X	Arenguvestlus	Õpilane ja lapsevanem	Arenguvestluse eesmärgiks on saada ülevaade õpilase omandatud teadmistest ja oskustest, püstitada uusi eesmärke ja saavutada kokkulepped õpilase arengu parimaks toetamiseks. Õpilane demonstreerib ja kasutab erinevate õppeainete ja projektide kaudu omandatud teadmisi ning oskuseid.	Lapsevanem saab tagasisidet õpilase õpioskuste ja ainealastele teadmiste kohta. Õpilane saab lapsevanemalt tagasisidet enda arengule.	Vestlused toimuvad põhikoolis kolm korda aastas. Esimene ja viimane koos lapsevanemaga, teine õpetaja ja õpilasega/õpilasrühmas. Aktiivseim roll on õpilasel, kes selgitab vanematele õpitud teemasid, analüüsib eelnevalt seatud eesmärke. Lapsevanemal ja õpilased on vestluse käigus võimalus esitada küsimusi ning anda tagasisidet. Gümnaasiumis toimuvad vestlused vähemalt kolm korda aastas, esimesel ja viimasel osaleb ka lapsevanem.
	X	Suuline ja kirjalik tagasiside sooritusele, protsessile	Õpilane, õpetajad, kaasõpilane, lapsevanem	Eesmärk on anda õppijale õppeprotsessi kohta vahetut tagasisidet, kujundada õpiprotsessi jätku.	Protsessi hindamine võimaldab õpilasel/õpetajal õppeprotsessi muuta, kohandada.	Tagasiside andmiseks kasutatakse mitmekesiseid meetodeid. Tagasiside andjaks võib olla nii kaasõpilane, õpetaja kui ka lapsevanem. Samuti võib õpilane hinnata end ise. Oluline on eelnevalt läbi rääkida ootused sooritusele/õpitulemused. Lastevanemateni jõuab tagasiside suuliste vestluste, õpilase kirjalike tööde, nädalakirjade ning õppeinfosüsteemi kaudu.

X	X	Tunnistus	Õpetajad	Eesmärk on anda tagasisidet õppeedukusele õppeprotsessi alguses seatud eesmärkide põhjal. Lisaks on eesmärk planeerida edasist õppetööd õppija individuaalsetest vajadustest lähtuvalt.	Lähtume õppetööd korraldades nii riiklikust õppekavast kui ka õppija individuaalsest tasemest. Õpitulemustel põhinev tunnistus lubab hinnata iga õppija arengut individuaalselt, kuid areng on võrreldav ka õppekavas kirjeldatud eesmärkidega.	Õpetajad koostavad iga perioodi alguses õpitulemuste nimekirja. Nende alusel antakse iga perioodi lõpus (põhikoolis 3 korda aastas, gümnaasiumis 5 korda) tagasisidet. Antakse kvalitatiivset tagasisidet protsessi kohta või kirjeldatakse, kuidas omandamata jäänud baasoskused omandada, lisaks antakse põhikoolis ka hinnang, kas õpitulemus saavutati või mitte.
---	---	-----------	----------	---	---	---

Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse kokkuvõttev tagasiside viie palli süsteemi:

Õpilane on õpitulemused saavutanud täiel määral ja ületanud neid.	Hinne "5", väga hea
Õpilane on õpitulemused saavutanud.	Hinne "4", hea
Õpitulemused on saavutatud baasteadmiste ja -oskuste tasemel ja õpilane on valmis järgmiste eesmärkideni edasi liikuma.	Hinne "3", rahuldav
Kõik baasteadmised ja -oskused pole omandatud. Õpilane on edasi liikunud, kuid vajab edasi õppimisel õpiabi.	Hinne "2", puudulik
Enamik baasteadmisi ja oskusi on saavutamata, areng õpitulemuste osas puudub. Õpilane vajab õpiabi ja individuaalset tuge.	Hinne "1", nõrk

Kokkuvõtvad hinnangud ja hinded

Emili kooli 1. ja 2. kooliastmel kasutatakse õpilase kokkuvõtval hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent. Hinnanguid antakse õpitulemuste kaupa koos kommentaaridega, milles on selgelt sõnastatud, kuivõrd on õpitulemus omandatud ja mida on vaja veel õppida, et see täielikult omandada. Õpilase koolist lahkumisel ja 2. kooliastme lõpul teisendatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, ülal sätestatud hindedeskaalasse.

3. kooliastmes kasutame õpitulemuste hindamiseks järgmisi kokkuvõtvaid hinnanguid, ainete hindamiseks nii 3. kooliastmes kui gümnaasiumis järgmisi kokkuvõtvaid hindeid/hinnanguid:

Hinnang õpitulemuse omandamisele	Õpitulemuste omandatuse määr	Hinne 5-palli skaalas/hinnang
„Omandasid täielikult“ – 90-100% õpitulemuse sisust on omandatud	90 – 100% õpitulemustest on omandatud	Hinne “5”, väga hea
„Omandasid peamise“ – 75-89% õpitulemuse sisust on omandatud	75 – 89% õpitulemustest on omandatud	Hinne “4”, hea
„Omandasid osaliselt“ – 50-74% õpitulemuse sisust on omandatud	50 – 74% õpitulemustest on omandatud	Hinne “3”, rahuldav
„Omandamata“ – alla 50% õpitulemuse sisust on omandatud	20 – 49% õpitulemustest on omandatud	Hinne “2”, puudulik
	0 – 19% õpitulemustest on omandatud	Hinne “1”, nõrk
	Vähemalt 50% õpitulemustest on omandatud	Arvestatud
	Alla 50% õpitulemustest on omandatud	Mittearvestatud

Kokkuvõtvad hinded ja/või hinnangud esitatakse trimestri või kursuse lõpus õpetajate kommentaaridega.

Gümnaasiumi lõpus pannakse igas aines gümnaasiumi kursusehinnete alusel välja kooliastmehinne. Kooliastmehinne ei pea olema kursusehinnete aritmeetiline keskmine, hinde väljapanekul võib õpetaja arvestada ka õpilase individuaalset arengut. Nii riiklikult kui ka kooli poolt ettenähtud kohustuslike kursuste põhjal pannakse välja üks aine kooliastmehinne viiepallisüsteemis.

Hinnangute ja hinnete vaidlustamine

Kui õpilasel või tema vanemal on küsimus või ettepanek seoses õpetaja antud hinnangu või hindega, pöördub ta kõigepealt selgituse saamiseks hinnangu või hinde andnud õpetaja poole. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus kokkuvõtvaid hindedeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

Õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustamine

Õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise otsustab Emili kooli õppenõukogu kokkuvõtvate hinnete või sõnaliste hinnangute alusel. Õpilase üleviimine järgmise klassi või klassikursust kordama jätmise otsustatakse hiljemalt 30. augustiks.

Õpilase järgmise klassi üleviimine

Õpilane viiakse üle järgmise klassi, kui lõppeva õppeaasta nõutavad õpitulemused on omandatud määral, mis võimaldavad õppimist järgmises klassis. Otsuse aluseks on lõppeva õppeaasta sõnalised hinnangud ja kokkuvõtvad hinded.

Õpilase täiendavale õppetööle suunamine

Täiendavale õppetööle suunatakse õpilane põhikoolis õppeainetes, milles tema teadmised ja oskused vastavad hinnangule „omandamata“ või milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane gümnaasiumis sel juhul, kui tal on õppeaines rohkem kui 50% selle õppeaasta jooksul toimunud kursustest sooritatud tulemusele „puudulik“ või „nõrk“. Täiendavale õppetööle suunatakse õpilane pärast õppeperioodi lõppu õppenõukogu otsusega määratud ajal kuni 30. augustini. Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, mis toetavad nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist õppeaines.

Klassikursuse kordamine

Õpilane suunatakse klassikursust kordama erandjuhul õppenõukogu otsusega, kui õpilasel on omandamata sedavõrd suur osakaal õpitulemusest, et järgmises klassis edasijõudmine oleks väga keeruline, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära nende arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

Hindamise korraldust Emili Koolis täpsustab Emili Kooli hindamisjuhend, mis on leitav kooli kodulehelt.

Emili kooli lõpetamine

Põhikooli lõpetab õpilane, kes vastab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses loetletud põhikooli lõpetamise tingimustele.

Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õppenõukogu otsusega pidada ja põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kaks lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest. Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ viimane aastahinne; ühes õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ aastahinne ning kes on ühe lõpueksami sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest; „nõrk“ või „puudulik“ aastahinne ja sooritus alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest lõpueksamil ei tohi olla samas õppeaines; kolm lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

Gümnaasiumi lõpetab õpilane, kes vastab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses loetletud gümnaasiumi lõpetamise tingimustele.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

Kooli lõpetamisega seonduvat Emili Koolis täpsustab Emili Kooli hindamisjuhend, mis on leitav kooli kodulehelt.

Kooli struktuur ja juhtimine

Emili Kool on asutatud eralasteaia Kalli-kalli ja Tallinna Ülikooli Haridusinnovatsiooni Keskuse koostöös. Kooli kontseptsiooni väljatöötajateks oli algatusrühm, kuhu kuulusid Kalli-kalli lasteaia lapsevanemad, Kalli-kalli lasteaia juhtkond, eksperdid hariduse ja ettevõtluse alal ning tegevõpetajad. Kooli kontseptsiooni ja õppekava on edasi arendanud Emili juhtkond ja õpetajad. Kooli kogukonna moodustavad Kalli-kalli lasteaia, huviringide, eelkooli ja Emili Kooli lapsed, lapsevanemad, personal ja koostööpartnerid.

Emili Kooli põhikooli vastuvõtt toimub lapsevanema avalduse alusel. Peredega eelnevaks tutvumiseks toimuvad perepäevad, kus lastele korraldatud tegevuste raames selgitatakse välja nende sotsiaalsed oskused ja koolivalmidus. Samal ajal toimival kohtumisel lapsevanematega tutvustatakse kooli õppe- ja kasvatuspõhimõtteid ning põhiväärtusi. Eelisjärjekorras võetakse vastu meie koolis juba käivate laste õed-vennad.

Emili Kooli gümnaasiumi vastuvõtt toimub vastavalt kooli vastuvõtukorra tingimustele, mis on välja toodud kooli koduleheküljel.

Emili Kool on üldhariduskool, mis alustas algkoolina, aastast 2024 täismahuline põhikool ning aastast 2026 alustab gümnaasiumiga.

Kooli juhtorganid on nõukogu ja direktor. Direktori peamisteks ülesanneteks on vastutada õppe- ja kasvatusgevuse sisu ning korralduse ja tulemuslikkuse eest, arendada ja täiustada kooli kontseptsiooni ning esindada kooli avalikkuse ees. Kooli nõukogu on kooli kollegiaalne otsustuskogu, kuhu kuuluvad lapsevanemate esindajad, õpetajate esindajad, juhtkond ja kooli pidaja esindaja. Nõukogu ülesandeks on kooli üldstrateegia määramine, õppekava ning arengukava heakskiitmine ning ettepanekute tegemine kooli töö paremaks korraldamiseks. Kooli juhtimist toetab lastevanemate esindajatest koosnev Vanematekogu, mille üldeesmärk on panustada Emili Kooli kui kogukonnakooli arendamisse läbi praktiliste tegevuste ja kogukonnaliikmete kaasamise.

Kooli töö- ja õppekorraldus

Emili Kool avatakse hommikul kell 8.00 ja tunnid algavad kell 9.00.

1.-4. klassis alustatakse koolipäeva koos õpilastega päeva ühise planeerimise ja eesmärgistamisega, pannakse paika ainetundide ja iseseisva õppimise aeg ning planeeritakse aeg tagasiside andmiseks ja töö analüüsimiseks. Igal hommikul toimub 1.-4. klassis hommikuring, kus on päeva planeerimine seotud baasteadmiste kordamisega. Hommikuringi veavad õpetaja juhendusel eest õpilased.

1.-12. klassi koolipäeva moodustab kaks õppetsükli ja üks pikem vahetund, mille käigus käiakse õues ja süüakse lõunat. Kohustuslikele õppetsüklikele ja nendega integreeritud huviringidele järgnevad pikapäevarühm ja teised huviringid. 1.-5. klassi õpilastele on iga päev avatud pikapäevarühm. Peale koolipäeva lõppu pakutakse hulgaliselt mitmekesiseid huviringe eraldi tasu eest.

Emili Koolis on arvestatud aastasse vähemalt 175 õppepäeva ja 10 nädalat suvevaheajaga. Õppetöö algab augusti viimasel nädalal eelnädalaga, mille peamises fookuses on kooliellu sisse elamine, kokkulepete tegemine ja (taas)tutvumine. Koolivaheajad kattuvad üldjuhul Haridus- ja Teadusministeeriumi määruses kehtestatud vaheajadega, kuid vaheajad oktoobris ja aprillis on kolme päeva võrra pikemad.

Õpilaste, sh hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

Õpilaste, sh hariduslike erivajadusega õpilaste õppekorraldust ning tugiteenuste rakendamise kord on kirjeldatud Emili Kooli sisedokumentatsiooniga “Tugisüsteemid, tugimeetmete rakendamise põhimõtted, protsessivoo kirjeldus, sisedokumentatsioon”.

Õpilase tundmaõppimine ja taseme hindamine

Kui kooli tuleb uus õpilane, on õpetaja esmane ülesanne õppida õpilast ja tema peret tundma. Selleks õpetaja:

- tutvub õpilase koolivalmiduskaardiga (kui õpilane tuleb 1. klassi) või klassitunnistuse ja hinnetelehega (kui õpilane tuleb 2. või vanemasse klassi),
- tutvub õpilase perega tutvumisvestlusel.
- jälgib uut õpilast, toetab teda ja annab pidevat tagasisidet (fookuses on suhtlemis- ja õpioskused, läbisaamine kaaslastega). Kaasab vaatlusele kooli tugispetsialisti.

Uue õppeteema alguses kaardistab õpetaja õpilaste taseme selles teemas taset kaardistava testiga, tegevustega. Testi/tegevuste tulemusi kajastatakse Stuudiumi tagasisides.

Õppetöö tulemuslikkuse jälgimine

Õpetaja jälgib õpilase edasijõudmist igas tunnis (nt tööjuhendist arusaamine, õppematerjalist arusaamine, õpitulemuste omandamine jne). Oma olulisematest märkamistest annab õpetaja tagasisidet Stuudiumis. Kui õpilasel tekib tunnis raskusi, kohandab õpetaja oma tegevust, õppekeskkonda ja/või õppematerjali.

Õpetaja hoiab õpilase arengul silma peal ka tundideüleselt (õppematerjali omandamine ja õpitulemuste saavutamine, õpilase üldisem areng). Õpetaja annab õpilasele ja lapsevanemale tagasisidet Stuudiumis. Kui õpetaja märkab, et õpilasel on tekkimas õpilünk või olulised raskused või on õpitav hoopis liiga lihtne, annab ta sellest märku lapsevanemale ja tugispetsialistile. Koos lepitakse kokku, kuidas õppetööd kohandatakse või täiendatakse. Õpilase õppetöö tulemuslikkuse ja sotsiaalsete oskuste või muu ilmnunud arenguhäire hindamiseks avab õpilasega tegelev kooli tugispetsialist Stuudiumis esmase vaatluskaardi, kuhu aineõpetajad oma märkamisi ja kohandusi kirja panevad.

Iga õppeaasta lõpus viiakse igas klassis läbi ainetestid eesti keeles ja matemaatikas, vajadusel teistes õppeainetes, et kontrollida kokkuvõtvalt õpilaste taset baasainetes.

Õppe kohandamine ja täiendamine

Kool võib rakendada õpilast õpetades kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Õppimise toetamiseks kasutavad õpetajad järgmisi võimalusi:

- lisaselgitused (nt tööjuhised, õppe sisu, keerulisemad kontseptsioonid),
- õpilaste paigutamine klassis vastavalt sellele, kuidas on õpilasel lihtsam õppida,
- abimaterjalide paigutamine seintele, vihikusse või lauale,
- abivahendite pakkumine keskendumise või õppimise lihtsustamiseks,
- lisaülesanded õpilastele, kes vajavad rohkem harjutamist või väljakutseid,
- teistsugused ülesanded õpilastele, kes vajavad teistsugust õppesisu või harjutamist,
- teistsugused õppematerjalid õpilastele, kes vajavad õppematerjali teistsugust struktuuri või sisu,
- õppegruppide või -paaride moodustamine nii, et õpilased saavad üksteist aidata,
- õppetegevused väiksemas (taseme)grupis,
- lisa-aeg ülesannete sooritamiseks,
- lisaharjutamist kodus kinnistamiseks,
- õpilane demonstreerib teadmisi-oskusi teistmoodi (nt kirjutamise asemel vastab suuliselt),
- lisapaus puhkuseks või rahunemiseks,
- projekti valmimisviisi või lõpp-produkti kohandamine vastavalt õpilase võimetele ja vajadustele,
- konsultatsioonitunnid
- või muud õpetaja või tugispetsialisti hinnangul sobivad kohandused.

Nende meetmete kasutamist kajastatakse Stuudiumi tagasisides, tunnistusel, individuaalse arengu kaardil ja/või individuaalses õppekavas. Nendest informeeritakse lapsevanemaid, kui meetme rakendamiseks tekib vajadus.

Kooli tugispetsialistid viivad vajadusel läbi õpilase sotsiaalpedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Koostöös aineõpetajatega hinnatakse õpilase

- õpihuvi ja motivatsiooni,
- õpioskusi,
- erinevates õppeainetes avalduvaid ainealaseid tugevaid ja nõrku külgi,
- sotsiaalseid oskusi,
- tunnetustegevust,
- emotsionaalset seisundit,
- käitumist koolis.

Kui hindamisel selgub, et laps vajab tugispetsialisti abi, siis koostöös õpilase, tema vanemate ja klassi- või aineõpetajaga lepitakse kokku õpilasele vajalik toetamise viis ja tugimeetme rakendamise tingimused (maht, kestus, õpikeskkond jne). Juhul, kui vanem on koolile esitanud vastava valdkonna spetsialistilt andmed selle kohta, et laps vajab terviseseisundi tõttu koolis tugispetsialisti abi, siis pedagoogilis-psühholoogilist hindamist koolis ei teostata ning õpilasele vajalik toetamise viis ja tugimeetme rakendamise tingimused lepitakse kokku koostöös õpilase, tema vanemate ja kooli tugispetsialistidega ning klassi- või aineõpetajaga.

Arenguvestlused

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt kolm korda õppeaastas arenguvestlused, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Põhikooli arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja kaks korda õppeaastas lapsevanem. Gümnaasiumi arenguvestlused toimuvad perioodi lõpus rühmas, vanemaga või õpilasega individuaalselt. Arenguvestlusel vaadatakse üle õpilase tunnistus ja tehakse kokkulepped õpilase edasise toetamise osas.

Individuaalse arengu jälgimise kaart

Emili koolis avatakse õpilase individuaalsuste ja erisuste kaardistamiseks ja toetamiseks vajaduspõhiselt IAK või õpilase esmane vaatluskaart Stuudiumis. Sinna kantakse olulised andmed koolieelsest arenguloost ja õppetöö ajal kõige olulisemad märkamised ja kokkulepped. Individuaalse arengu kaarti täidavad õpetajad ning tugispetsialistid ja dokumendi terviklikkuse eest vastustavad juhtumikorraldajad.

Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks arvestada kokkuleppel õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemaga tema varasemat õpi- või töökogemust ning teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekorralduses ja õppekeskkonnas (vt alalõiku **Õppetöö kohandamine**), kui sellega ei kaasne õppeaja muutumist võrreldes nominaalse õppeajaga ega riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamist või

asendamist. Kokkulepe vormistatakse kooli ja õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema vahel õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

Tugimeetmete tõhususe hindamist korraldab HEVKO ning fikseeritakse IAK-s kaks korda aastas.

Õppetöö kohandamine vastavalt õpilase hariduslikele erivajadustele

Hariduslike erivajadustega käsitletakse õpilast, kelle eriline andekus, õpiraskus, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppest eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

Hariduslike erivajadustega lapsi võetakse Emili kooli vastu juhul, kui nad suudavad õppida Emili kooli õppekava järgi. Andekate õpilaste toetamisel lähtutakse lapse individuaalsetest vajadustest, selgitatakse välja lisatoe vajadus ja huvid, toetatakse olümpiaadidel ja ainekonkurssidel osalemist, tehakse muudatusi õppesisus ja -protsessis.

Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.

Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, pakub kool üldist tuge.

Tugispetsialistide abi

Emili kooli 1.-2. klassis on klassiõpetajale abiks abiõpetaja, lennu peale vähemalt üks. Abiõpetaja ülesanne on aidata õpetajat ja õpilasi üleminekult ühelt tegevuselt teisele, vahetunnis ning diferentseerimisel.

Vajaduse korral tagatakse õpilasele koolis tasuta vähemalt eripedagoogi ja/või logopeedi ja/või psühholoogi ja/või sotsiaalpedagoogi (edaspidi koos tugispetsialistid) teenus.

Direktor määrab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ehk HEVKO, kelle ülesanne on korraldada koolisisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.

Vähemalt kaks korda õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab HEVKO koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks, mis fikseeritakse IAK-s.

Koolivälise tegevuse arvestamine (nt treeningud)

Õpilase vanema ja õpetaja kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis või kõrgkoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

Õppimise tugikava (ÕTK) ja individuaalne õppekava (IÕK)

Õpilasele, kelle trimestri koondtulemus on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines tugikava või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Õppimise tugikava koostatakse ka õpilasele, kes on õppetööst pikalt puudunud ja vajab tuge, et mõistliku aja jooksul õppevõlgnevused likvideerida ja õpilünga tekkimist ennetada. Õppimise tugikava koostab aineõpetaja tugimeeskonna abiga. Sinna pannakse kirja olulisemad ülesanded, teadmiste kontrollid vmt, mis on vaja sooritada, konsultatsioonitundide ja järelevastamise ajad.

Õppimise tugikava koostamist koordineerib aineõpetajatega HEVKO, vanemat informeerib klassijuhataja.

Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava (IÕK) juhul, kui:

- 1) õpilasele on õppenõukogu määranud ajutise õppes osalemise keelu;
- 2) õpilane on koduõppel;

- 3) õpilane on väga pikalt puudunud ja vajab kohandusi, et omandada vahepeal õpitu;
- 4) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
- 5) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- 6) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
- 7) kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

IÕK koostamise algatajaks võib olla

- aineõpetaja/klassiõpetaja, kes märkab tunnis õpilase probleemi, teavitab probleemi olemusest tugispetsialisti;
- klassijuhataja, kes on märganud lapse üldist õpi- või käitumisprobleemi või saanud teavet lapsevanemalt või aineõpetaja(te)lt, teavitab probleemi olemusest tugispetsialisti;
- lapsevanem, kes on probleemi märganud ja teavitanud oma tähelepanekutest klassijuhatajat, tugispetsialisti.

Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse tugispetsialistide (reeglina eripedagoog) juhtimisel vastavad aineõpetajad, õpilane ja/või lapsevanem.

Üldise toe osutamiseks koostatakse IÕK juhul, kui võib täheldada ühe või mitme alljärgnevalt nimetatud erisuse rakendamise vajadust:

- õpetamine vajab suures osas individuaalset tegevust, st õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul ei ole laps täielikult kaasatud läbiviidavasse õppesse;
- õpetamisel osutub vajalikuks täiendavate ressursside rakendamine;
- on tekkinud vajadus muuta õpilase klassi läbimise aega (nominaalset õppeaega muutmata) või kui õpilasele rakendatud kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli või riiklikus õppekavas fikseerituga.

Kui ilmneb õpilase andekus, tagatakse talle koolis individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate või teiste spetsialistide poolt haridusprogrammide või haridusasutuste kaudu.

Töö paremaks korraldamiseks, arutelude läbiviimiseks ja IÕK rakendamiseks võib koolis kokku kutsuda ümarlaua, kuhu kaasatakse lapsevanemad või eestkostja, õppejuht ja/või direktor, HEVKO ja IÕK rakendamisega seotud õpetaja(d) ning tugimeeskonna liikmed. Oluline on hoida nõupidamistel tasakaalu kooli esindajate ja vanema(te) vahel, et viimased ei tunneks end vestluses ja aruteludes ebamugavalt.

Esmaseks ümarlaua ülesandeks on leppida kokku erinevate osapoolte ülesanded ja vastutus. IÕK rakendamise perioodil korraldatakse regulaarselt ümarlaudu arutamaks meetme sobivust, tulemuslikkust või muutmise vajadust.

IÕK koostamisele eelnevad enamasti

- klassi- või aineõpetaja diferentseeritud ja individualiseeritud tegevus;
- tugispetsialistide hindamised;
- tugimeeskonna ümarlaud, arutamaks hindamiste tulemusi, nendest tulenevaid järeldusi ja soovitusi, sh IÕK koostamist kui vajalikku ja põhjendatud tugimeedet;
- vastavad sissekanded individuaalse arengu kaardis, märkides ka IÕK koostamise ja rakendamisega seotud tugiteenuse osutajad.

Käitumise tugikava

Käitumise tugikava koostatakse sotsiaalsete, emotsionaalsete ja käitumisraskustega õpilasele, keda iseloomustavad raskused sotsiaal-emotsionaalsete pädevuste, sh aktsepteeritava käitumise omandamisel või rakendamisel. Käitumise tugikava koostamise eesmärk on toetada õpilase sotsiaalsete oskuste arendamist teda ümbritsevas võrgustikus (kooli ja kodu koostöös) positiivse tagasiside ning eduelamuse kogemise abil.

Tugikava koostatakse ühises arutelus, kuhu on kaasatud õpilane, pere, käitumise tugikava koostamise eest vastutav isik ja koolitöötaja, kellel on lapsega usalduslik suhe. Käitumise tugikava koostamise koordineerijaks on asjakohane tugispetsialist ning rakendajaks võib olla klassijuhataja, aineõpetaja ja/või tugispetsialist, kellel on hea kontakt õpilasega, mis võimaldaks tulemuslikku eneseanalüüsi kogu protsessi vältel.

Arutelu tulemusena selgitatakse välja, millised oskused vajavad arendamist ning milliste oskuste omandamine on õpilase toimetuleku tagamiseks hädavajalik ja võimetekohane. Käitumise tugikava koostamisel lähtutakse konkreetse juhtumi faktidest ja välditakse subjektiivseid arvamusi ning hinnanguid. Tugikavas määratletud eesmärgid/käitumisalased õpitulemused peavad olema realistlikud ja mõistliku aja jooksul saavutatavad. Tugikava koostamisel tuleb arvestada, et liiga kõrged nõudmised võivad põhjustada tagasilanguse.

Käitumise tugikavas määratletakse:

- õppimis- ja käitumisprofili kirjeldus
- õpilase tugevused ning nõrkused
- probleemkäitumine mõõdetaval ja vaadetaval viisil

- lähtuvalt õpilase sotsiaal-emotsionaalsest hindamisest sõnastatakse õpitavate oskuste loetelu (tähtsuse järjestuses) ja soovitatav tulemus,
- orienteeruv tähtaeg soovitava tulemuse saavutamiseks,
- tegevuskava rakendajad, sh kaasatud pere- ja spetsialistide võrgustik,
- õpilase eakohane ja reaalselt teostatav omavastutus,
- rakendamiseks vajalike lisaressursside kirjeldus (abiõpetaja, täiendav õppevara, lisaruum, tehnilised vahendid jms).

Tugikava rakendamisel jälgitakse õpilase käitumist ning võimalikud edusammud ja/või tagasilöögid dokumenteeritakse. Õpilasele antakse toimunu kohta arusaadaval viisil tagasisidet ja võimalikult kiiresti võimalus eneseanalüüsiks.

Kui õpilasele on varasemalt muudel põhjustel avatud IAK, siis tugikava rakendamine ja selle tulemus fikseeritakse IAKs.

Õpiabi- ja tasemerühmad

Õpiabi on toemeede, mida võimaldatakse ajutiste ainealaste õpiraskustega ja/või välja kujunemata õpioskustega põhikooli õpilasele,

- kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust (uue õppeaasta alguses määratakse õpilane, kes eelmise õppeaasta lõpus sai tugitiimi soovitusel jätkata uuel õppeaastal õpiabiga kuni uue hindamiseni) või
- kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või
- kelle õpitulemuse saavutamine trimestri hindamisel jäi vastavas aines alla 50%;
- kelle suuline ja kirjalik kõne arenevad eakohasega võrreldes aeglasemalt või raskendatult ning kellel esinevad raskused lugema õppimisel, lugemisel ja tekstiloomel, raskused kirjutama õppimisel ja kirjutamisel, raskused arvutama õppimisel ja arvutamisel;
- kellel on raske keskenduda; mõista ja meelde jätta kuuldu, nähtu või loetu; leida ja välja tuua suulisest või kirjalikust tekstist olulist, mõista tööjuhendeid ning nende alusel töötada;
- leida ja luua seoseid õpitu vahel ning kasutada õpitu uutes olukordades; organiseerida oma vaimset tegevust: orienteeruda ülesandes, järjestada osatoiminguid, teostada enesekontrolli, hinnata tehtut jms;
- kellel on emotsionaal- ja/või käitumiseraskused – raskused isiksuse arengus, või tervisliku seisundi häired.

Õpiabitunnis toetatakse õpilastel õppekavas fikseeritud eeldatavate õpitulemuste saavutamist.

Õpiabi vajavate õpilaste nimekirja koostab õppejuht (augustis ja jaanuaris) ning edastab HEVKOle edasiseks menetluseks.

HEVKO kooskõlastab direktorile esitatava nimekirja tugispetsialistide, aineõpetajate ja klassijuhatajaga.

Klassijuhataja teavitab Stuudiumi vahendusel lapsevanemat õpiabi vajadusest.

Õpiabis osalevate õpilaste nimekiri kinnitatakse HEVKO esildise alusel direktori otsusega.

Õpiabitundides, mis toimuvad vähemalt 1 kord nädalas, viiakse läbi järgmisi tegevusi:

- toetatakse ajutise või püsiva õpiraskustega õppija õppimist ja arengut;
- arendatakse kognitiivseid oskusi;
- kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi.

Õpiabitunnid toimuvad vastavalt tunniplaanile.

Õpiabitunnid toimuvad üldiselt vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka õppetundide välisel ajal.

Õpiabi õpetaja sisestab vähemalt kord kahe nädala jooksul Stuudiumis õpiabirühma päevikusse kõik toimunud tunnid ning teemad ja tagasisidestab arengud. Vanematele on tagatud juurdepääs päevikutele.

Õpirühma rühmatäituvuse piirnorm on 6 õpilast.

Juhul kui õpilasele on juba lähtuvalt tema hariduslikust erivajadusest avatud IAK ning talle on määratud JUKO, täidab õpiabiõpetaja IAKd vastavalt kehtivale korrale. Kaardis fikseeritakse õpiabi eesmärgid, vähemalt 2 korda aastas hinnatakse õpiabi tulemuslikkust ning aasta lõpus annab õpiabi õpetaja soovitus järgmiseks õppeperioodiks.

Õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks võib lisaks tavaklassidele moodustada ka ajutisi tasemerühmi või eriklasse. Õpe ajutises tasemerühmas või eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud. Tuge vajava õpilase õpetamisel tavaklassis peab arvestama koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.

Ajutise tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase ja vanema nõusolekust.

Tulemuslikum on individualiseeritud õpe, kui õpilased on klassis jaotatud oma oskuste ja teadmiste järgi ajutistesse tasemerühmadesse ning õpetamist eesmärgistatakse ja korraldatakse õpilaste eeldustest lähtuvalt.

Tasemerühm on ühes klassis või paralleelklassiti konkreetses õppeaines õppetöö läbiviimiseks moodustatud rühm, mille komplekterimise aluseks on õpilaste teadmiste ja oskuste tase. Õpet tasemerühmas korraldab klassi- või aineõpetaja ning see lähtub täismahus antud klassi õppe- ja ainekavast, hõlmates klassitöös samaaegselt erinevate õppemeetodite kasutamist ja eri tasemel õppe läbiviimist. Õpilastele esitatakse nende võimete, teadmiste, õpioskuste ja mahu osas kohandatud ülesandeid.

Tasemerühmad võivad erinevates ainetes olla erineva koosseisuga ning need moodustatakse üldjuhul üheks trimestriks. Ajutise õpiraskusega lapse puhul on tal võimalus paraneva õppe edukuse korral tugevamasse gruppi üle minna.

Keeleõpe

Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes. Õpilastele, kelle emakeel ei ole õppekeel või kes koduses suhtluses räägivad õppekeelest erinevat keelt, mis on vähemalt ühe vanema emakeel, korraldab kool keele- ja kultuuriõpet, kui seda soovivad vähemalt kümme sama emakeele või koduse suhtluskeele õpilast.

Koduõpe

Koduõppena mõistetakse väljaspool kooliruumi korraldatavat õpet. Koduõpet rakendatakse:

- 1) kui õpilase tervise seisund ei võimalda tal kooli päevakavas ettenähtud õppes osaleda või
- 2) kui vanem soovib õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada.

Tervise seisundist tulenevat koduõpet korraldab kool vanema taotlusel ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Koduõpet vanema taotlusel korraldab ja finantseerib vanem, kes vastutab ka õpitulemuste saavutamise eest. Vanema taotlusel koduõppel õppivale õpilasele koostab koduõpet läbiviiv isik koostöös kooliga kooli õppekavast lähtudes individuaalse õppekava. Individuaalses õppekavas määratakse kindlaks õpetajad, kes kooli poolt kontrollivad vähemalt üks kord poolaastas õpitulemuste omandamist.

Koolil on õigus katkestada koduõpe, kui kontrolli käigus ilmneb, et õpilasel on individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemused suures mahus saavutamata.

Üldjuhul tehakse vanema taotlusel koduõppe rakendamise otsus õppenõukogu poolt õppeaasta või poolaasta alguses. Selleks esitab vanem koolidirektorile Stuudiumis taotluse (hiljemalt 20. augustil või 20. detsembril). Taotluses kirjeldatakse vanema soovil koduõppele viimise põhjused ja andmed isiku kohta, kes hakkab last õpetama.

Kooliväline nõustamine, tõhustatud tugi ja eritugi

Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena.

Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, tervises seisundist tulenevat koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittetatsionaarset õpet, vähendab ja asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, soovib lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe rakendamist või vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest.

Koolivälise nõustamismeeskonna soovitus kantakse hariduse infosüsteemi (EHIS) pärast seda, kui vanem on andnud nõusoleku soovitusel rakendamiseks. Nõusolek esitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu tervises seisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:

- 1) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
- 2) pidevat tugispetsialistide teenust ja osajaga õpet individuaalselt või rühmas;
- 3) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
- 4) õpet eriklassis.

Erituge rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelepuudest või liitpuudest vajab:

- 1) puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;
- 2) osajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

Õpitulemuste vähendamine, asendamine ja kohustuslikust õppeainest vabastamine

Kui üldise toe raames tugiteenuste osutamine, muudatused õpilase õpetamises vms kriteeriumite täitmine ei anna oodatavaid tulemusi, tuleb analüüsida õpilase edasijõudmist, individuaalse õppekava jõukohasust ja sobivust õpilasele. Kui õpilane ei ole olnud vaatamata rakendatud kohandustele võimeline saavutama IÕK-s sätestatud õpitulemusi, koostatakse vähendatud või asendatud õpitulemustega IÕK, mille rakendamise õiguslikuks aluseks on koolivälise nõustamismeeskonna soovitus.

Õpitulemuste vähendamine on sekkumine olukorras, mille puhul õpilane vaatamata järjepidevale individuaalsele toele ei suuda saavutada riiklikes õppekavades fikseeritud õpitulemusi. Õpilase IÕK-s fikseeritakse, millises õppeaines ja mis põhjustel ei ole õpilane võimeline õpitulemust

saavutama. Vähendamise vajadus võib tuleneda meditsiinilisest näidustusest, puuetest, kõne- ja keelearengu häiretest, rändetaustast tulenevatel põhjustel, vähesest võimekusest jm.

Õpitulemuste asendamine on sekkumine olukorras, kus õpilane suudab osa õpitulemustest omandada, kuid vaatamata järjepidevale individuaalsele toele, talle koostatud IÕK-le jäävad mõned kooli õppekavas toodud õpitulemused ainekavas kirjeldatud viisil saavutamata. Õpitulemuse asendamine saab toimuda konkreetse õppeaine piires, see tähendab aines, milles õpilane ei ole võimeline õppekavas ettenähtud õpitulemust teatud viisil või teatud osas saavutama, asendatakse konkreetne õpitulemus muu viisi või tulemusega.

Kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine on äärmuslik meede, mille rakendamise vajadus võib tuleneda eelkõige õpilase tervislikust seisundist.

Toe tulemuslikkuse hindamine

Toe rakendamise perioodil jälgivad kõik õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengudünaamikat ja igakülgset toimetulekut ning dokumenteerivad kogutud info õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil Stuudiumis. Rakendatava toe tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldab juhtumiskorraldaja koostöös rakendamisel osalenud õpetajate ja tugispetsialistidega vähemalt korra aastas õpilase arengut ja toimetulekut ning pakutava toe tulemuslikkust. Juhtumiskorraldaja esitab soovitused edasisteks tegevusteks:

- toe rakendamise lõpetamiseks, jätkamiseks samal või tõhustatud viisil,
- toetusmeetme vahetamiseks või lisamiseks,
- täiendavate uuringute teostamiseks,
- koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumiseks.

Õpilase hindamistulemuste analüüs, tugispetsialistide ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitused, rakendatud ja rakendatavad teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile.

Puudega arvestamine

Liikumispuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat.

Kõnepuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest.

Kuulmispuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppest. Lisanduvad keeleõppe tunnid võib asendada viipekeele õppega.

Nägemispuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat ning suurendada tehnoloogia valdkonna õppemahtu.

Erisused põhikooli lõpetamisel

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel. Kooli direktor võib haridusliku erivajadusega põhikooli lõpetajale võimaldada eksamineerimisel ühte või mitut järgmist eritingimust:

- lisaeg kuni 15 minutit ühe astronoomilise tunni kohta;
- viia töö läbi eraldi ruumis;
- kasutada puhkepausi kuni 10 minutit ühe astronoomilise tunni kohta;
- kasutada ilma õigekirjakontrolli programmita arvutit õpilasel, kes ei saa kirjutada või kelle käekiri on erivajadusest tingituna raskesti loetav;
- lubada vastuse üleskirjutamist tugisiku poolt, kui õpilane ei saa kirjutada;
- lubada nägemispuudega või spetsiifilise lugemishäirega (düsleksia) õpilasele küsimuste ja teksti ettelugemist;
- anda kuulmispuudega õpilasele tasemetöö toimumise korralduse kohta kirjalikke juhtnööre;
- kasutada õpiraskustega õpilasel täiendavaid õppevahendeid (sõnaraamatud, abivahendid jms);
- selgitada õpiraskustega õpilasele töökorraldusi ning ülesannete teksti täpsemalt ja põhjalikumalt;
- kasutada kuulmispuudega õpilasel viipekeele tõlki.

Juhul kui õpilase erivajadusest tulenevalt on eksamineerimiseks vaja kohaldada eelpool nimetatata eritingimusi, kooskõlastab kool need eksameid korraldava asutusega. Õpilane, kellel on eksamiaines koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel IÕK-ga ettenähtud vähendatud õpitulemused või asendamine, võib ühtse põhikooli lõpueksami (ühtsete ülesannetega eksami) asemel sooritada koolieksami. Sellisel juhul lähtub kool eksami vormi määramisel ja eksamitöö sisu koostamisel õpilase individuaalses õppekavas sätestatust.

Koostöö lastevanemate ja kogukonnaga

Emili Kooli kui kogukonnakooli arendamist toetab Vanematekogu läbi praktiliste tegevuste ja kogukonnaliikmete kaasamise.

Lapsevanemad on õppetöösse ja ürituste korraldamisse kaasatud. Toimuvad Emili lastevanemate kooli seminarid, mille eesmärgiks on toetada kooli ja kodu koostööd. Seminaride teemad püstitatakse Emili kollektiivi ning lastevanemate poolt vajadusest lähtuvalt. Kord aastas toimub kogukonnale hariduskonverents.

Kogu õppeprotsess on läbipaistev – kõik õppetunnid on lastevanematele vaatlemiseks ja abiõpetajana aitamiseks avatud. Lastevanemad saavad koolitöösse panustada ka külalistundide, õppekäikude korraldamise, huviringide juhendamise kaudu.

Lapsevanem on informeeritud koolis toimuvast Stuudiumi kaudu ning saab põhjalikku ja pidevat tagasisidet oma lapse õppimise kohta. Kolm korda õppeaastas toimuvad arenguvestlused. Esimesel ja kolmandal arenguvestlusel osalevad ka lapsevanemad, teise vestluse peab klassijuhataja õpilasega.

Lastevanemad saavad õppeinfosüsteemi (Stuudiumi) kaudu järjepidevalt kirjalikku tagasisidet lapse õppeedukuse, arengu ja käitumise kohta. Kord nädalas saadavad klassijuhatajad vanematele infokirja, milles tehakse ülevaatlik kokkuvõte nädala jooksul toimunud ja jagatakse olulist teavet järgmiste nädalate kohta. Oluline info koolikorralduse ja õppetöö kohta jagatakse lastevanemate koosolekutel, Stuudiumi või kooli kodulehe kaudu.

Peamisteks koostöövormideks peredega on:

- klassi lastevanemate koosolekud – (vähemalt kaks korda aastas sügisel ja kevadel);
- suhtlus e-infosüsteemi (Stuudiumi) või meili kaudu;
- õpetaja ja lastevanemate vaheline vahetu suhtlemine;
- arenguvestlused – klassiõpetaja, lapsevanema ja õpilase vaheline vestlus kaks korda aastas;
- osalemine kooliüritustel;
- osalemine Vanematekogu töös;
- osalemine kooli nõukogu töös;
- vajadusel probleemvestlused, kus arutatakse õpilasega seotud küsimusi;
- tagasiside küsimustik lapsevanemalt ja õpilaselt iga aasta kevadel;

- avatud tunnid;
- lastevanemate kooli seminarid ja hariduskonverents;
- „Emili minutid“.

Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostöö aluseks on:

- kord nädalas toimub ühine refleksioon ja planeerimine nädalakoosolekul;
- kord nädalas toimub 1.-4. klassis ühe lennu õpetajate lennukoosolek; 5.-9. klassis projektikoosolek ning gümnaasiumiastmes projekti/lõimingu koosolek.
- planeerimisseminarid ja koolitused vaheaegadel.

Õpetajate koosolekute eesmärk on jaotada tundide planeerimise koormust, lõimida eri õppeaineid ja planeerida ning korraldada sujuvat projektõpet. Koolivaheaegu kasutatakse projektide planeerimiseks, oma töö analüüsiks, uute eesmärkide ja plaanide seadmiseks, kooli baasdokumentide valmistamiseks ja koolitusteks.

Ühiselt luuakse projektiplaan ja tunnistus. Iga õpetaja vastutab oma töökava eest. Seejuures on töökava formaat vaba, kuid selles peavad olema planeeritud olulised eesmärgid, hindamise korraldus ja lõiming. Töökava koostamise aluseks on ühiselt loodud projektõppe kavand ning vastava valdkonna ainekavad. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale, õpitavaid teemasid ja õppesisu.

Õpetaja professionaalse arengu toetamiseks pakume järgmist:

- õppeaasta alguses eesmärkide seadmise seminar, kus õpetajad teevad endale enesearenguplaani;
- refleksiooniseminarid kord kuus;
- mentori ja kolleegide tugi;
- ainetiimi juhi ja ainetiimi tugi;
- arenguvestlused õppejuhi ja direktoriga;
- tunnikülastused.

Ainete maht ja tunnijaotusplaan

Emili Kooli õppekavaga taotletavad pädevused vastavad Eesti põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud üldpädevustele. Eesti keele ja kirjanduse ainevaldkond sisaldab süvendatud lugemist. Lugemine on lõimitud ka uurimise ainevaldkonda, mis koondab endas loodus- ja inimeseõpetuse. Kunstivaldkond koondab kunsti-, töö- ja muusikaõpetuse. Lisaks kolmele õppekavas olevale inglise keele nädalatunnile esimeses kooliastmes õpitakse inglise keelt soovituslikult esimeses kooliastmes lisaks täiendavad 6 nädalatundi. Enne õppelepingu sõlmimist tutvub lapsevanem kooli õppekavaga ja lepingu sõlmimisel nõustub inglise keele lisatundidega 1.-2. klassis. Täiendava inglise keele õppe tasu sisaldub kooli õppetasudes.

Tunnijaotusplaan on koostatud arvestusega, et ainetunni pikkus on 45 minutit. Emili Kooli I –II kooliastme päevakava koosneb 45-90 minuti pikkustest õppeaegadest, III kooliastmes 80 minutit, gümnaasiumis 75 minutit.

1.–4. klassi õppetöö on korraldatud üldõpetuse ja lõimingu põhimõtetest lähtudes ja seega võib ühe 90-minutilise õppeaja sisse mahtuda näiteks 1,3 ainetundi matemaatikat ja 0,7 ainetundi loodusõpetust. Ühe aine koormus võib jaotuda mitme õppeaja vahel, kuid arvestuslik ainetundide maht minutites on võrdne õppeaegade mahuga minutites. Näiteks võib 6 ainetundi matemaatikat ($6 \times 45 = 270$ minutit) jaotuda kolmeks 90-minutiliseks õppeajaks või kaheks 75-minutiliseks ja kaheks 60-minutiliseks õppeajaks ($75 + 75 + 60 + 60 = 270$ minutit). Õppepäeva sees on 1.-12. klassil vähemalt üks pikk vahetund, mis on kuni 60 minutit pikk.

5.-9. klassis lisandub tunnijaotusplaani klassijuhatajatund. Seda veab klassijuhataja ning tunni eesmärgid on:

- luua hea klassikeskkond, kus on head suhted ning turvaline vaimne keskkond,
- arutelda, kuidas näevad igapäevases koolitöös välja Emili kooli väärtused,
- ühiste ürituste planeerimine,
- luua klassi kokkulepped ühiseks toimimiseks, neid vajadusel uuendada ja muuta,
- ennetada kiusamist (KiVa tunnid) ja arutelda kerkinud suhtlemisprobleeme, et neist õppida,
- teha ettepanekuid kooli igapäevase töö paremaks korraldamiseks, otsida koos lahendusi probleemidele.

Emili Kooli tunnijaotusplaan

Õppeaine	Esimene kooliaste (1 tund – 45 min)				Teine kooliaste (1 tund – 45 min)				Kolmas kooliaste (1 tund – 80 min)				Gümnaasium (kursus)			
	1. kl	2. kl	3. kl	Aine-tunde kokku	4. kl	5. kl	6. kl	Aine-tunde kokku	7. kl	8. kl	9. kl	Aine-tunde kokku	10. kl	11. kl	12. kl	Kursusi kokku
Projektitund									2*	2*	2*	6*	6	4	4	14
Klassijuhatajatund						1	1	2	0,5	0,5	0,5	1,5				
Eesti keel	7	7	7	21	6	3	3	12	1,5	1	1	3,5	3	3	4	10
Kirjandus						3	2	5	1	1	1	3	2	1	2	5
A-võõrkeel (inglise keel)	3	3	3	9	3	3	3	9	1,5	1,5	1,5	4,5	4	4	1	9
B-võõrkeel (vene või hispaania keel)					2	2	3	7	1,5	1,5	1,5	4,5	2	2	1	5
Matemaatika	3	4	4	11	5	4	5	14	2	2	2,5	6,5	5	5	4	14
Loodusõpetus	2	2	1	5	3	2	3	8	1			1				
Bioloogia									0,5	1	1	2,5	1	2	1	4
Geograafia									0,5	1	1	2,5	1	2		3
Füüsika										1	1	2	2	1	2	5
Keemia										1	1	2		2	1	3
Inimeseõpetus		1	2	3		1	1	2	1			1	1			1

Ajalugu						1	2	3	1	1	1	3	2	1	3	6
Ühiskonnaõpetus							1	1			1	1		1	1	2
Kunst	1,5	1,5	1,5	4,5	1	1	1	3	0,5	0,5	0,5	1,5	1		1	2
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	0,5	0,5	0,5	1,5	1	1	1	3
Tööõpetus	1,5	1,5	1,5	4,5												
Tehnoloogiaõpetus, kodundus ja käsitöö					1	2	2	5	1	1,5		2,5				
Liikumine	2	3	3	8	2	4	2	8	1	1	1	3	2	2	1	5
Tulevikukeel**													2	2	2	6
Riigikaitse														2***		2***
Õpilasuurimus või praktiline töö															1****	1****
Koolivälised valikkursused													2			
Kokku:	22	25	25		25	28	30		17	18	18		35	35	30	100

* – Projektitundideks minev aeg 7.-9. klassis on arvestatud järgmiselt: iga õppeaine õpitulemustest 1/9 saavutatakse projektide kaudu, seega on iga õppeaine kontakttundideajast arvestatud 1/9 (5 minutit ühe kontakttunni kohta) projektitundi. Nädalas on projektitunde 2x80 minutit.

** - „Tulevikukeel“ on Emili eripära aine, mille raames õpilased omandavad mh ka GRÕK valikaine uurimistö alused osad õpitulemused

*** – Riigikaitse kursused läbitakse 11. klassi 3. projekti raames.

****- Õpilasuurimus või praktiline töö kaitstakse Emili koolis 12. klassi alguses. Õpilasel on võimalus valida õpilasuurimuseks üks läbitud projektidest (sh õpilasfirma) või sooritada eraldiseisev uurimus/praktiline töö. Täpsem korraldus on leitav vastavasta peatükist.

Vastavalt Põhikooli riikliku õppekava § 15 lg 4-le on ainetunde lisatud järgmiselt:

Kooliaste	Aine	PRÕKis kohustuslik	Emilis lisatud nädalatunde
1.	Loodusõpetus	3	2
2.	Loodusõpetus	7	1
1.	Inimeseõpetus	2	1
1.	A-võõrkeel (inglise keel)	3	6
1.	Matemaatika	10	1
2.	Matemaatika	13	1
1.	eesti keel	19	2
2.	eesti keel ja kirjandus	15	eesti keel 1, kirjandus 1
2.	B-võõrkeel	4	4
3.	eesti keel	6	1
2.	klassijuhatajatund	0	2
3.	klassijuhatajatund	0	3
3.	projektitund*	0	0

Gümnaasiumis lisatud kursused	GRÕKIS kohustuslik	Emilis lisatud kursusi
Gümnaasium Eesti keel	6	4
Gümnaasium Inglise keel	5	4
Gümnaasium Matemaatika (kitsas)	8	6
Gümnaasium Projektitund, sh klassijuhatajatund		16
Gümnaasium Tulevikukeel		6

1. ja 2. klassi inglise keele tundidega ületame Põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud õppetundide arvu (Põhikooli riiklik õppekava § 15 lg 3) kahe nädalatunni võrra kummaski klassis. Lisa inglise keele tunnid 1.-2. klassis on õppepäeva sees olevad huviringitunnid. Enne õppelepingu

sõlmimist tutvub lapsevanem kooli õppekavaga ja lepingu sõlmimisel nõustub inglise keele lisatundidega 1.-2. klassis. Inglise keele tundide alustamine 1. klassist on olnud Emili lastevanemate soov algusest peale ning veidi suurem nädalakoormus ei ole meie õpilastele muresid juurde toonud. Riiklikus õppekavas ette nähtud lisaressurs (Põhikooli riiklik õppekava § 15 lg 4) on arvestatud projektõppele kuluva ajale, sest projekti elluviimisega seonduv võtab 1.-2. klassis palju rohkem aega kui hilisemates. Seega on inglise keele huviringitunnid päeva sees meie jaoks hästi toimiv lahendus.

Lisa 1

Võõrkeele oskuste taotletav tase kooliastmete kaupa

Taotletavad keeleoskuse tasemed kooliastmete kaupa

		Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
A-võõrkeel (inglise keel)	1. kooliastme lõpp	A1+	A1+	A1+	A1+
	2. kooliastme lõpp	A2+	A2+	A2+	A2+
	3. kooliastme lõpp	B1+	B1+	B1+	B1+
	Gümnaasium	B2+	B2+	B2+	B2+
B-võõrkeel	2. kooliastme lõpp	A1+	A1+	A1+	A1+
	3. kooliastme lõpp	A2+	A2+	A2+	A2+
	Gümnaasium	B1+	B1+	B1+	B1+

Detailse ülevaate keeleoskuste tasemetest saab siit: https://www.hm.ee/sites/default/files/euroopa_keelega_keelega_raamdokument.pdf